

Załącznik nr 2

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia polska**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie

Data przeprowadzenia wizytacji: **13-14 kwietnia 2023 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	28
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	31
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	35
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	37
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	39
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	42
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	44
5. Załączniki:	49
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	49

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Igor Borkowski, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Andrzej Moroz, ekspert PKA
2. dr hab. Małgorzata Latoch-Zielińska, ekspert PKA
3. Małgorzata Szelaąg, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Zuzanna Kilanowska, ekspert PKA ds. studentów
5. Katarzyna Nowak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia polska prowadzonym w Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023. Polska Komisja Akredytacyjna po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przeprowadzona zdalnie, zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej zdalnie, przy czym przed rozpoczęciem wizytacji do Biura PKA wpłynęła korespondencja podpisana przez reprezentanta studentów kierunku z prośbą o interwencję i osobne spotkanie z grupą studentów kierunku. W związku z tym na wniosek zespołu oceniającego Uczelnia zorganizowała dodatkowe spotkanie ze studentami, które miało miejsce w pierwszym dniu wizytacji w godz. 13-14.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia polska	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	literaturoznawstwo 51% językoznawstwo 49%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy, 210 godzin 10 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>nauczycielska</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	21	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2356	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	93	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształującym umiejętności praktyczne	128	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54	

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	filologia polska	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	literaturoznawstwo 52% językoznawstwo 48%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	<i>komunikowanie wizerunkowe: promocja, reklama i public relations 3 miesiące, 480 godzin</i> 16 <i>twórcze pisanie 3 miesiące, 480 godzin</i> 16 <i>nauczycielska 3 miesiące, 180 godzin</i> 8	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>komunikowanie wizerunkowe: promocja, reklama i public relations</i> <i>twórcze pisanie</i> <i>nauczycielska</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	32	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1120	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	53-56	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształującym umiejętności praktyczne	93-95	

⁵W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	68-76	
--	-------	--

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium niespełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo
---	-------------------------------

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Przyjęta dla kierunku filologia polska koncepcja kształcenia obejmuje wykształcenie w zakresie nauk humanistycznych powiązane z wiedzą, umiejętnościami oraz kompetencjami społecznymi znanymi dla filologii polskiej oraz wskazuje na komplementarną rolę literaturoznawstwa i językoznawstwa jako dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany został kierunek studiów, z uznaniem literaturoznawstwa za dyscyplinę wiodącą na obu poziomach studiów. Celem prowadzonego kształcenia jest zapewnienie absolwentom całościowej wiedzy z zakresu rozwoju języka polskiego oraz literatury polskiej z uwzględnieniem ich specyfiki przedmiotowej i metodologicznej. Dodatkowo sylwetka absolwenta wskazuje na sektory rynku, do pracy w których będzie przygotowany absolwent, oraz zawody, w których może on pracować. Absolwent kierunku filologia polska nabywa także wiedzę na temat systemu języka polskiego, jego złożoności i historycznej zmienności, a także wiedzę z historii literatury polskiej i jej związków z teatrem, filmem i sztukami audiowizualnymi. Potrafi on również zastosować zdobytą wiedzę w praktyce, co w szczególności polega na twórczym wykorzystywaniu materiału literackiego i językowego, stosowaniu m.in. mechanizmów retorycznych i środków komunikacji niewerbalnej adekwatnie do intencji i sytuacji komunikacyjnej czy udziale w organizacji wydarzeń kulturalnych.

Studenci studiów pierwszego stopnia realizują obligatoryjnie specjalność *nauczycielską*. Uczelnia informuje w tym zakresie kandydatów o realizacji na tym poziomie studiów wstępnego przygotowania nauczycielskiego oraz o nabyciu pełnej kwalifikacji po ukończeniu kształcenia na studiach drugiego stopnia. W ramach studiów drugiego stopnia kandydaci wybierają jedną z dwóch ścieżek kształcenia: specjalność *nauczycielska*, która stanowi kontynuację specjalności ze studiów pierwszego stopnia i uzupełnia standard w zakresie nabywania uprawnień do nauczania w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, lub specjalność *korektor tekstów i redaktor wydawniczy*. Absolwent tej specjalności jest przygotowany do podjęcia pracy w zawodach korektora tekstu i redaktora wydawniczego i może pracować w wydawnictwach (naukowych, literackich czy branżowych), redakcjach czasopism, portalach informacyjnych lub założyć własną firmę.

Koncepcja i cele kształcenia wpisują się w Strategię Rozwoju Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie na lata 2020-2025 m.in. w punktach dotyczących „doskonalenia jakości kształcenia poprzez aktywny udział studentów oraz interesariuszy zewnętrznych” czy „wprowadzaniu nowoczesnych metod kształcenia”. Przyjęta na kierunku koncepcja kształcenia nawiązuje również do elementów strategii w zakresie „doskonalenia i rozszerzenia współpracy z podmiotami gospodarczymi i administracyjnymi miasta, regionu i województwa w celu podniesienia poziomu wiedzy praktycznej i umiejętności studentów”. Na poziomie koncepcji i celów kształcenia Uczelnia nie przewiduje nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Metody te były stosowane – zgodnie

z wewnętrznymi aktami prawnymi – podczas funkcjonowania ograniczeń związanych z pandemią COVID-19.

Kierunek filologia polska został przyporządkowany do dwóch dyscyplin naukowych: literaturoznawstwo oraz językoznawstwo z wiodącą rolą literaturoznawstwa na obu poziomach studiów. Realizowana koncepcja kształcenia zawiera m.in. treści z zakresu polskiej literatury współczesnej i dawnej, teorii literatury i poetyki, krytyki literackiej, a także frazeologii, socjolingwistyki czy poprawności językowej. Tym samym przyjęty system przyporządkowania filologii polskiej do dyscyplin naukowych jest prawidłowy i odpowiada roli literaturoznawstwa i językoznawstwa w tworzeniu podstaw teoretycznych dla kierunku.

Realizowana na kierunku filologia polska koncepcja kształcenia jest zorientowana na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Jednocześnie w sposób niepełny Uczelnia uwzględnia postęp w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Aktualnie kształcenie na kierunku filologia polska zostało ograniczone do jednej ścieżki nauczania obejmującej oba stopnie kształcenia (specjalność *nauczycielska*), wzbogaconej na studiach drugiego stopnia o kształcenie w zakresie specjalności *korektor tekstów i redaktor wydawniczy*. Aktualnie realizowana koncepcja kształcenia na kierunku filologia polska oraz powiązane z nią cele były w ograniczonym zakresie ukształtowane we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi, reprezentowanymi m.in. przez Radę Interesariuszy Zewnętrznych, oraz przez interesariuszy wewnętrznych. Zgodnie z sugestiami przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelnia m.in. zmodyfikowała nazwę tworzonej specjalności - *korektor tekstów i redaktor wydawniczy* – jak również zrezygnowała z realizacji zajęć *research w pracy autora* oraz zmodyfikowała zakres zajęć *warsztaty korektorskie*. Dodatkowo Uczelnia odbyła spotkania Rady Programowej Kierunku Studiów Filologia Polska z Radą Interesariuszy Zewnętrznych dla kierunku, których przedmiotem była dyskusja nad koncepcją kształcenia na kierunku.

Przyjęta i realizowana przez Uczelnię koncepcja kształcenia nie przewiduje nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość ani wynikających z tego uwarunkowań.

Formalnie przyjęte i realizowane przez Akademię Nauk Stosowanych w Tarnowie efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia, jak również odpowiadają profilowi praktycznemu. Przede wszystkim w zbiorze zaproponowanych efektów uczenia się osobną grupę – zarówno na studiach pierwszego stopnia, jak i drugiego – stanowią efekty realizowane jedynie w ramach specjalności *nauczycielskiej*, a wynikające z właściwych aktów prawnych. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się, tzw. kierunkowe – po wyłączeniu efektów kształcenia nauczycielskiego – wskazują na wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne właściwe ze względu na specyfikę ocenianego kierunku studiów oraz aktualnie realizowanych w jego ramach specjalności (np. „potrafi krytycznie i twórczo odczytywać współczesne teksty literackie i inne teksty kultury, a także przygotować potencjalnych odbiorców do ich odbioru”, FP2_U01). Dodatkowo wskazują one – na odpowiednim poziomie ogólności – na kompetencje praktyczne związane z właściwą dla kierunku działalnością zawodową (np. „zna w pogłębionym stopniu sposoby popularyzacji znajomości języka polskiego i literatury oraz kultury języka i kultury czytelnicy i rozumie swoją rolę zawodową w tym zakresie”, FP2_W03) oraz na ich powiązanie z zakładanymi do osiągnięcia kompetencjami społecznymi (np. „jest gotów do dbania o dorobek i tradycje zawodu przez uczestniczenie w różnych formach życia kulturalnego i ich ocenę z perspektywy wartości”, FP1_K04). Założone/przyjęte przez Akademię Nauk Stosowanych w Tarnowie efekty uczenia się odpowiadają dodatkowo poziomowi 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji w stosunku do studiów pierwszego stopnia oraz poziomowi 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji na studiach drugiego stopnia z uwzględnieniem kompetencji właściwych dla praktycznego profilu studiów

na obu poziomach studiów (np. „potrafi adekwatnie dobierać, tworzyć, testować, materiały, środki, metody, narzędzia w pracy w celu samodzielnego i innowacyjnego projektowania i realizowania działań zawodowych zgodnie z potrzebami odbiorców oraz zmianami zachodzącymi w świecie”, FP1_U18).

Przyjęte przez Uczelnię efekty uczenia się są również specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniem w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek studiów. W szczególności obejmują one wiedzę o specyfice przedmiotowej literaturoznawstwa i językoznawstwa, właściwej dla nich terminologii i tendencjach rozwojowych. Prócz tego efekty uczenia się zakładane do osiągnięcia na studiach pierwszego stopnia wskazują na znajomość cech dystyngtywnych stylów funkcjonalnych, mechanizmów retorycznych, umiejętność rozpoznawania strategii komunikacyjnych czy dostosowywania wypowiedzi do kompetencji różnych grup odbiorców. Efekty uczenia się zakładane do osiągnięcia na studiach drugiego stopnia wskazują z kolei m.in. na znajomość konwencji literackich, kontekstów i reguł odbioru literatury i ich związków z innymi dziedzinami sztuki, na umiejętność określania wartości i przydatności środków literackich czy tworzenia złożonych komunikatów z uwzględnieniem wszystkich aspektów sytuacji komunikacyjnej. Prócz tego efekty uczenia się są zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy. Dzięki temu absolwent studiów pierwszego stopnia (specjalność *nauczycielska*) dysponuje m.in. zaawansowaną wiedzą z zakresu dydaktyki, jak również dotyczącą wykorzystywania środków audiowizualnych i technologii informacyjno-komunikacyjnych, niezbędnych do realizacji zadań zawodowych. Absolwent studiów drugiego stopnia z kolei potrafi analizować i oceniać działania zawodowe, projektować ścieżkę własnego rozwoju, obejmującą m.in. samokształcenie zawodowe.

W zestawie kierunkowych efektów uczenia się w sposób właściwy wskazano poziom kompetencji w zakresie komunikowania się w języku obcym (absolwent studiów pierwszego stopnia uzyskuje umiejętności zgodne z poziomem B2 ESOKJ (FP1_U14), a absolwent studiów drugiego stopnia – z poziomem B2+ ESOKJ (FP2_U13)), a dodatkowo wskazano na kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku, np. „jest gotów do współorganizowania działań w zakresie popularyzowania języka polskiego, literatury, kultury języka i kultury czytelnictwa z wykorzystaniem środków i metod pozyskiwania informacji” (FP1_K05) czy „jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych oraz podejmowania wyzwań z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych” (FP2_K02). Prócz tego kierunkowe efekty uczenia się uwzględniają m.in. umiejętności praktyczne.

Kierunkowe efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób zrozumiały, są możliwe do osiągnięcia oraz pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji. Efekty uczenia się przypisane do poszczególnych zajęć są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, nie odpowiadają jednak w pełnym zakresie koncepcji i celom kształcenia na profilu praktycznym. Część zajęć – w wymiarze odpowiadającym właściwym przepisom – została uznana za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. Ich charakter, jak również zakładane do osiągnięcia efekty uczenia się właściwe dla danych zajęć nie wskazują jednak w wielu wypadkach na nabycie kompetencji praktycznych, związanych z działalnością zawodową, jak również nie prowadzą do osiągnięcia umiejętności wskazanych kierunkowymi efektami uczenia się. Wśród zajęć kształtujących umiejętności praktyczne na studiach pierwszego stopnia wskazano m.in. *podstawy języka łacińskiego* czy zajęcia *teatr a literatura*. W drugim wypadku w sposób szczególny eksponowany jest aspekt wiedzy teoretycznej („posiada wiedzę w zakresie związków teatru i literatury”), podczas gdy aspekt praktyczny jest ograniczony do umiejętności „interpretacji dzieła literackiego w ujęciu scenicznym”, co nie stanowi efektu specyficznego dla praktycznego profilu studiowania. Podobnie na studiach drugiego stopnia w grupie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały wskazane

zajęcia, w obrębie których efekty uczenia się nie uzasadniają takich działań. Dotyczy to m.in. zajęć *język i teksty folkloru*, któremu przypisano następujące efekty uczenia się: 1. zna i rozumie w pogłębionym stopniu rolę i znaczenie języka i tekstów folkloru w kulturze narodowej i regionalnej; 2. rozpoznaje i nazywa gatunki folklorystyczne, identyfikując różnorodne zjawiska językowe obecne w tekstach folkloru; 3. ma świadomość znaczenia tekstów folkloru jako elementów niematerialnego dziedzictwa w budowaniu tożsamości narodowej i regionalnej. Żaden z zaproponowanych efektów do zajęć nie prowadzi do nabycia umiejętności praktycznych, co pozostaje w sprzeczności z kwalifikacją zajęć do takiej grupy zajęć.

Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie realizuje kształcenie nauczycielskie łącznie na pierwszym i drugim stopniu studiów. Wskazane w tym wypadku efekty uczenia się zawierają pełen zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się, określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Zgodnie z przyjętą w Uczelni koncepcją kształcenia nauczycielskiego wymagane przepisami zajęcia są realizowane komplementarnie na pierwszym i drugim stopniu kształcenia. Ustalając szczegółowe zasady przypisywania do poziomu specjalistycznych efektów uczenia się, powielono jednak w identycznym kształcie na pierwszym i drugim stopniu kształcenia ogólne i szczegółowe efekty uczenia się, określone w rozporządzeniu. Takie rozwiązanie sprawia, że nie istnieje zakładany przyrost kompetencji pomiędzy poziomami studiów, a przede wszystkim nie jest uwzględniona koncepcja kształcenia, wg której na studiach pierwszego stopnia studenci osiągają założone w standardzie efekty uczenia się w odniesieniu do nauczania w szkole podstawowej, a na studiach drugiego stopnia – ponadpodstawowej i absolwent studiów pierwszego stopnia jest zobowiązany do powtórnego osiągnięcia tych samych efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia. Podobny problem dotyczy również w części efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć. I tak efekty uczenia się przypisane do zajęć *metodyka nauczania literatury i języka polskiego w szkole podstawowej* na studiach pierwszego stopnia są identyczne co do jakości i niemal identyczne co do ilości z efektami uczenia się przypisanymi do zajęć *metodyka nauczania literatury i języka polskiego w szkole ponadpodstawowej*, realizowanego na studiach drugiego stopnia.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Sformułowanie koncepcji kształcenia obejmującej wskazanie na rolę poszczególnych dyscyplin naukowych w procesie kształcenia oraz zawody, do wykonywania których przygotowuje kierunek.	Uczelnia przeformułowała i opublikowała zmodyfikowaną koncepcję kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia filologii polskiej. W wyniku wprowadzonych zmian wskazano na rolę literaturoznawstwa i językoznawstwa w procesie	zalecenie zrealizowane

		kształcenia; w programie studiów pozostawiono specjalności przygotowujące do określonych zawodów oraz wskazano sektory rynku pracy, w których absolwent może rozpocząć działalność zawodową.	
2.	Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych, które stanowią jego teoretyczne podstawy.	Uczelnia zmodyfikowała przyporządkowanie kierunku do dyscyplin, które stanowią jego teoretyczne podstawy. Uwzględniono przy tym komplementarny charakter obu dyscyplin (literaturoznawstwo 51%, językoznawstwo 49% na studiach pierwszego stopnia i odpowiednia 52% do 48% na studiach drugiego stopnia) z wiodącą rolą literaturoznawstwa na obu poziomach studiów.	zalecenia zrealizowane
3.	Sformułowanie efektów uczenia się w sposób odpowiadający profilowi praktycznemu.	Uczelnia – Uchwałami nr 50 i 51 z dnia 8 lipca 2022 r.– przyjęła wykaz kierunkowych efektów uczenia się odpowiadających profilowi praktycznemu. Aktualne zapisy wskazują na powiązanie kierunku z zakładaną działalnością zawodową. Dodatkowo kierunkowe efekty uczenia się z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych zawierają właściwe odniesienia do działalności zawodowej. Podjęte działania naprawcze przyjęły właściwy wektor, jednak nie objęły wszystkich zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, co wymaga dalszego doskonalenia, stając się przyczyną kolejnego zalecenia.	zalecenie zrealizowane
4.	Skorygowanie poziomu biegłości językowej wg ESOKJ na studiach pierwszego stopnia.	Uczelnia – Uchwałą nr 50/2022 – skorygowała poziom biegłości językowej na studiach pierwszego stopnia do właściwego poziomu B2.	zalecenie zrealizowane
5.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających	Uczelnia podjęła działania naprawcze, których kierunek jest właściwy, niemniej nie doprowadził	zalecenie zrealizowane

	występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.	w pełni do rozwiązania wszystkich uchybień, przez działania te winny być kontynuowane.	
--	--	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni i mieszczą się w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których jest przyporządkowany kierunek studiów, jednak nie uwzględniają postępu w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Wpływ interesariuszy zewnętrznych na koncepcję i cele kształcenia jest zauważalny, jednak niewystarczający. Zarówno kierunkowe, jak i efekty uczenia się przypisane do zajęć są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których przyporządkowany jest kierunek studiów. Dodatkowo opisują w sposób specyficzny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji osiągnętej przez studentów w procesie kształcenia wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, jak również są zgodne z odpowiednim poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Kierunkowe efekty uczenia się są również dostosowane do praktycznego profilu studiów. Nabywane w ramach zajęć zaliczonych przez Uczelnię do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne efekty uczenia się nie są jednak w pełnym wymiarze dostosowane do praktycznego profilu studiów.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się, zawartych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Ich uwzględnienie w cyklu kształcenia jest jednak niewłaściwe, bo nie zakłada przyrostu kompetencji pomiędzy pierwszym i drugim stopniem studiów, nie odzwierciedlając przyjętej dla kierunku koncepcji kształcenia.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium niespełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) nieuwzględniania w grupie wszystkich zajęć kształtujących umiejętności praktyczne efektów uczenia się związanych z zakresem działalności zawodowej właściwej dla kierunku; 2) powtórzenia ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się właściwych dla specjalności *nauczycielskiej* na studiach pierwszego i drugiego stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

---

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Zalecenia

1. Zaleca się uwzględnienie w grupie wszystkich zajęć kształtujących umiejętności praktyczne efekty uczenia się związane z zakresem działalności zawodowej właściwej dla kierunku;
2. Zaleca się zmodyfikowanie koncepcji kształcenia nauczycielskiego, likwidując powtarzanie efektów uczenia się właściwych dla tego kształcenia na obu stopniach studiów, umożliwiając w ten sposób progres kompetencji pomiędzy poziomami studiów;
3. zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Realizowane na ocenianym kierunku treści programowe są zgodne z założonymi do osiągnięcia efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, do których został przyporządkowany kierunek, jednocześnie uwzględniają praktyczne zastosowanie tej wiedzy oraz aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Program studiów pierwszego stopnia na kierunku filologia polska obejmuje przede wszystkim treści z zakresu literaturoznawstwa, m.in. wiedzę z historii literatury polskiej, poetyki czy literatury współczesnej, oraz językoznawstwa, m.in. wiedzę o współczesnym języku polskim, jego historycznym rozwoju, wiedzy o stylistycznych odmianach polszczyzny czy kwestiach normatywnego posługiwania się językiem. Ponadto program studiów uwzględnia treści podstawowe z zakresu wiedzy o historii Polski i historii filozofii czy nauk pomocniczych filologii polskiej. Program studiów pierwszego stopnia uwzględnia ponadto treści realizowane w bloku zajęć do wyboru, obejmujące m.in. sztuki wizualne, adaptacje filmowe czy problemy teatru.

Treści programowe realizowane na studiach drugiego stopnia również są zgodne z przyjętymi efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowanie w zakresie dyscyplin literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których został przyporządkowany kierunek, a dodatkowo uwzględniają aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku. W sposób szczególny obejmują one wiedzę z zakresu literaturoznawstwa, m.in. literaturę współczesną, kulturę literacką oraz problemy odbioru tekstów literackich, oraz wiedzę z zakresu językoznawstwa, m.in. związaną z mechanizmami przemian współczesnej polszczyzny, wzbogacaniem słownictwa oraz zróżnicowaniem współczesnych badań językoznawczych. W programie studiów uwzględniono ponadto ogólne treści programowe podejmujące kwestie wiedzy o kulturze regionu czy problemy etyki i estetyki wypowiedzi. Ponadto studenci wybierający specjalność *korektor tekstów i redaktor wydawniczy* realizują treści programowe związane z nabywaniem kompetencji praktycznych związanych z przyszłą działalnością zawodową. Znajdują się wśród nich problemy merytorycznego i edytorskiego opracowywania publikacji, jej cyfrowego przygotowania czy typografii tekstu.

Treści programowe przypisane do poszczególnych zajęć lub grup zajęć pozwalają na ukształtowanie umiejętności praktycznych, co jest widoczne zarówno w trakcie realizacji zajęć kierunkowych (*warsztaty pisania, retoryka – praktyka wypowiedzi publicznych*), jak i modułów specjalizacyjnych (*warsztat tekstotwórczy ucznia, komunikacja dydaktyczna*). Tematyka seminariów dyplomowych pozostaje w zgodzie z zainteresowaniami naukowymi pracowników, zdarzają się jednak prace

licencjackie i magisterskie, których tematyka nie odpowiada w pełni zakładanym do osiągnięcia efektom uczenia się oraz nie jest dostosowana do poziomu studiów, co wynika z braku jednoznacznego odróżnienia wymogów stawianych pracom na pierwszym i drugim stopniu studiów, oraz nie jest dostosowana do praktycznego profilu studiów, co wiąże się z brakiem efektu wdrożeniowego. W kontekście wskazanego uchybienia występującego w analizie stanu faktycznego należy stwierdzić, że realizowane treści programowe nie są w stopniu pełnym kompleksowe dla zajęć tworzących program studiów.

Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie realizuje kształcenie nauczycielskie odpowiednio na obu poziomach studiów i zawiera w szczegółach treści programowe z grupy zajęć A1 (obejmujące przygotowanie merytoryczne do nauczania pierwszego przedmiotu), realizowane w całości na pierwszym poziomie studiów, z grupy zajęć B (obejmującej przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne), realizowane sumarycznie na pierwszym i drugim stopniu studiów, z grupy zajęć C (obejmującej podstawy dydaktyki i emisji głosu), realizowane w przeważającym stopniu na pierwszym poziomie studiów z rozszerzeniem zasad emisji głosu o problemy foniatryczne na drugim poziomie studiów, oraz z grupy zajęć D (obejmujące przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu), z podziałem na oba stopnie studiów, uwzględniającym specyfikę dydaktyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Realizowane w ramach kształcenia na kierunku treści programowe obejmują kompletny zestaw treści ujętych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 63 ust. 3 ustawy, jednak ich podział na oba stopnie studiów nie jest w pełni rozłączny i nie w każdym wypadku spełnia warunek komplementarności. Przykładowo treści programowe realizowane w ramach zajęć *metodyka nauczania literatury i języka polskiego w szkole ponadpodstawowej* powielają treści programowe zajęć *metodyka nauczania literatury i języka polskiego w szkole podstawowej* (zob. tworzenie rozkładów materiału z uwzględnieniem integracji wewnątrz- i międzyprzedmiotowej i konspektów w oparciu o wybrany program nauczania), względnie pozostają względem nich w inkluzji (por. miejsce i rola języka polskiego jako języka ojczystego w ramowych planach nauczania w szkole ponadpodstawowej vs. miejsce i rola języka polskiego jako języka ojczystego w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych). Dostrzeżone uchybienie jest pochodną – zdiagnozowanego w poprzednim kryterium – faktu dotyczącego powtarzania ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się w ramach kształcenia nauczycielskiego na obu poziomach studiów.

Określona w programie studiów, liczba semestrów, czas trwania studiów oraz szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS są prawidłowe i umożliwiają osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Także liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów jest zgodna z wymaganiami, a dodatkowo liczba punktów ECTS przypisana do poszczególnych zajęć oraz grup zajęć została oszacowana poprawnie.

Stosowany na ocenianym kierunku system ustalania wartości punktów ECTS poszczególnych zajęć jest określany w relacji do ich formy, jak również uwzględnia z jednej strony wymiar godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego oraz faktyczny nakład pracy związany z przygotowaniem się do zajęć i konieczny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Ustalony wymiar godzin zajęć, wraz z odpowiadającymi im punktami ECTS, definiujący faktyczny nakład pracy studenta obejmuje zajęcia realizowane w udziałem nauczyciela akademickiego (udział w zajęciach, konsultacje z prowadzącym, ewentualnie inne formy bezpośredniego kontaktu) oraz – zależnie od typu zajęć oraz realizowanych treści – formy indywidualnej aktywności studenta polegające w szczególności na czytaniu wymaganej literatury, przygotowanie do zajęć czy egzaminów). W przyjętym systemie ustalania wymiaru nakładu pracy studenta, uwzględniającym liczbę godzin zajęć oraz

punktów ECTS zdarzają się jednak przypadki przypisania do zajęć efektów uczenia się, których osiągnięcie i poddanie weryfikacji nie jest realne. Dotyczy to wybranych zajęć, którym przypisano zawyżoną liczbę efektów uczenia się, m.in. *komunikacji dydaktycznej* na studiach drugiego stopnia, której przypisano 16 efektów, czy zajęć z *metodyki nauczania literatury i języka polskiego*, którym na studiach drugiego stopnia przypisano 49 efektów, a na studiach pierwszego stopnia – 50 efektów. W kontekście dostrzeżonego faktu **rekomenduje się** dostosowanie liczby wskazanych w ramach poszczególnych zajęć efektów uczenia się do poziomu odpowiedniego dla ich osiągnięcia przez studentów oraz umożliwiającego przeprowadzenie procesu ich weryfikacji.

Przyjęta w programie studiów sekwencja zajęć jest prawidłowa i uwzględnia proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach, co zapewnia osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się. Poszczególne zajęcia ujęto w grupy z podziałem na zajęcia podstawowe (*nauki pomocnicze filologii polskiej, historia filozofii*), kierunkowe (*literatura romantyzmu, gramatyka opisowa języka polskiego*) oraz zajęcia do wyboru (*współczesna literatura fantastyczna, media społecznościowe jako nowa przestrzeń komunikacyjna*) oraz zajęcia specjalności *nauczycielskiej (pedagogika, nauczanie języka polskiego jako obcego)* – obowiązkowej na pierwszym stopniu kształcenia. Realizacja poszczególnych zajęć została w harmonogramie studiów zaplanowana w sposób poprawny i specyficzny w ramach kierunku filologia polska. Program studiów zapewnia również różnorodność dostosowanych do przekazywanych treści form zajęciowych, wśród których występują wykłady, ćwiczenia praktyczne, ćwiczenia specjalistyczne, seminaria i praktyki. Dodatkowo część zajęć jest realizowana w dwóch niezależnych formach (wykład + ćwiczenia praktyczne). Wśród uwzględnionych w programie studiów form zajęć dominują formy aktywizujące, dzięki czemu na studiach pierwszego stopnia wykłady stanowią około 20% zajęć, a na studiach drugiego stopnia zaś – zależnie od wybranej ścieżki kształcenia – 16% do 36%. Tym samym dobór form zajęć oraz proporcje pomiędzy nimi zapewniają studentom osiągnięcie efektów uczenia się.

Przyjęty przez Akademię Nauk Stosowanych w Tarnowie program studiów ocenianego kierunku zapewnia studentom wybór zajęć w wymiarze 30% całkowitej liczby punktów ECTS. Na studiach pierwszego stopnia wymiar ten wynosi 54 punkty ECTS (30%), na studiach drugiego stopnia odpowiednio 37 punktów ECTS (31%) i jest powiększony o wybór specjalności *nauczycielskiej* – dodatkowe 39 punktów ECTS – lub specjalności *korektor tekstów i redaktor wydawniczy* (31 ECTS). Wśród zajęć spełniających związane z tym warunki są przede wszystkim moduły obieralne, a dodatkowo lektoraty z języka obcego, seminaria – dyplomowe i magisterskie – oraz bloki, w obrębie których studenci wybierają jedno zajęcia spośród dwóch proponowanych. Wybierane przez studentów ścieżki kształcenia uzupełniają podstawowe wykształcenie polonistyczne o kompetencje specjalnościowe i ogólnohumanistyczne. Pomimo stosunkowo niewielkiej liczby studentów kierunku zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia Uczelnia zapewnia wybór zarówno ścieżki opartej na modułach, jak i seminariów dyplomowych i magisterskich, co prowadzi do spełnienia wymogów związanych z minimalnością ilością punktów ECTS z zakresu zajęć do wyboru.

Na filologii polskiej w Tarnowie na poziomie formalnym zostały również spełnione wymogi wynikające z konieczności uwzględnienia w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w liczbie punktów ECTS w wymiarze przekraczającym 50% punktów ECTS. Uczelnia wskazała zajęcia spełniające ten warunek. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne są przyporządkowane zarówno do grupy zajęć podstawowych, kierunkowych, jak i specjalności obieralnych. Kwalifikacja określonych zajęć do grupy zajęć kształtujących umiejętności nie w pełnym wymiarze odpowiada faktycznemu profilowi realizowanych zajęć. Dotyczy to realizowanych treści programowych, co jest skutkiem braku dla części tych zajęć efektów uczenia się związanych z działalnością zawodową właściwą dla kierunku.

Program studiów pierwszego stopnia zawiera zajęcia z języka obcego w wymiarze 120 godzin, którym przypisano 6 punktów ECTS, co umożliwi studentom osiągnięcie biegłości w posługiwaniu się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a program studiów drugiego stopnia odpowiednio 60 godzin kontaktowych za 3 punkty ECTS, co prowadzi do osiągnięcia biegłości na poziomie B2+. Zaproponowana konstrukcja programu studiów umożliwi studentom realizację jednego z następujących lektoratów języka obcego (*język angielski, francuski, niemiecki, rosyjski, włoski*), jednocześnie Uczelnia dopuszcza podjęcie nauki języka od poziomu zerowego, co sprawia, że osiągnięcie wymaganych przepisami poziomów jest mało realne. W związku z tym **rekomenduje się** ustalić obowiązujące studentów kryterium wejściowej znajomości języka obcego na poziomie umożliwiającym osiągnięcie wymaganego poziomu B2 na studiach pierwszego stopnia i B2+ na studiach drugiego stopnia.

Przyjęty przez Akademię Nauk Stosowanych w Tarnowie program studiów pierwszego stopnia przewiduje realizację zajęć z zakresu dziedziny nauk społecznych w wymiarze wyższym niż 5 punktów ECTS. Na tym poziomie studiów wymóg ten jest spełniony m.in. przez zajęcia z obowiązkowego modułu w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego (m.in. *psychologia, pedagogika*). Program studiów drugiego stopnia zapewnia realizację analogicznych zajęć w grupie zajęć uzupełniających (*podstawy prawa, prawo pracy, socjologia, zarządzanie projektami*), którym przypisano łącznie 5 punktów ECTS. Dodatkowo studenci specjalności *nauczycielskiej* rozszerzają ten wymiar w ramach przygotowania psychologiczno-pedagogicznego. Tym samym wymagane przepisami wymiary są zrealizowane. Przyjęty program studiów nie przewiduje realizacji zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Uczelnia realizuje kształcenie nauczycielskie łącznie na dwóch poziomach studiów. Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela są podzielone pomiędzy poziomy studiów w następującym układzie. Zajęcia z grupy B (*psychologia oraz pedagogika* – 60 godzin na stopniu pierwszym i 30 godzin na stopniu drugim – oraz *praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna* – po 30 godzin na każdym stopniu kształcenia) obejmują łącznie 240 godzin (16 ECTS), zajęcia z grupy C (*emisja głosu* – 30 godzin na stopniu pierwszym oraz 15 na stopniu drugim – oraz *podstawy dydaktyki* – 30 godzin na stopniu pierwszym i drugim) obejmują łącznie 105 godzin (10 ECTS), a zajęcia z grupy D (*metodyka nauczania języka polskiego* – 105 godz. ćwiczeń powiązanych ze 180 godz. praktyk na pierwszym stopniu kształcenia oraz 120 godz. ćwiczeń powiązanych ze 150 godzinami praktyk) obejmują łącznie 225 godzin ćwiczeń (15 ECTS) oraz 330 godzin praktyk (14 ECTS). Dodatkowo liczba zajęć realizowana w formie ćwiczeń praktycznych i wykładów mieści się w zakresie wymaganym przepisami, a pozostałe zajęcia są zintegrowane w realizację praktyk zawodowych. Tym samym harmonogram realizacji programu studiów, formy i organizacja zajęć oraz proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach, ale także nakład pracy studenta mierzony liczbą punktów ECTS są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Stosowane na ocenianym kierunku metody kształcenia są różnorodne i dostosowane do specyfiki kierunku filologia polska, jak również ukierunkowane na ukształtowanie umiejętności praktycznych oraz osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Wykorzystywane w trakcie zajęć metody są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach właściwych dla kierunku. Ich dobór i zróżnicowanie są bezpośrednio zależne od typu realizowanych zajęć, zakresu treści programowych oraz zakładanych do osiągnięcia efektów uczenia się. Tym samym wykłady

wykorzystują najczęściej metody podające z dominującą rolą form problemowych wspieranych prezentacją multimedialną oraz elementami konwersacji. W wypadku dominujących w programie studiów ćwiczeń praktycznych istotną rolę pełnią metody praktyczne, oparte na ćwiczeniach przedmiotowych, rozwiązywaniu zdań praktycznych czy analizie zjawisk językowych. Służą one bezpośrednio aktywizacji studentów, a także stymulują ich do samodzielności oraz aktywnego włączania się w proces uczenia się. W tym zakresie poza wskazanymi działaniami wykorzystuje się często dodatkowo pracę na materiałach źródłowych, ale także wykonywaniu określonych zadań, studium przypadku czy prezentowania wyników swych obserwacji w formie referatów.

Uczelnia uwzględnia również w doborze metod kształcenia najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej oraz środki dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wśród preferowanych metod dominującą rolę odgrywają metody aktywizujące, m.in. „case study”, burza mózgów, dyskusja dydaktyczna czy mapy myśli. Stosowane bywają także dyskusja piramidowa czy drzewo decyzyjne. Dodatkowo nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku wspierają proces kształcenia różnorodnymi środkami dydaktycznymi. Do najczęściej wykorzystywanych narzędzi należą: komputery, projektory czy słowniki. Taki wybór metod i środków dydaktycznych zapewnia aktywny udział studentów w procesie kształcenia oraz osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Prócz metod wskazanych Uczelnia w sposób pomocniczy wykorzystuje potencjał kształcenia za pomocą metod i technik kształcenia na odległość. Jest on wykorzystywany głównie do wspierania procesu komunikacji pomiędzy osobami prowadzącymi zajęcia oraz studentami, ale także do zdalnego dostępu do materiałów dydaktycznych. W tym zakresie np. podczas zajęć z *kultury języka* wykorzystuje się dostęp do elektronicznych słowników języka polskiego oraz kompendiów poprawnościowych.

Uczelnia dobrała również w sposób właściwy metody służące przygotowaniu studentów do działalności zawodowej oraz umożliwiające wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, jak również pozwalający na nabycie przez nich umiejętności posługiwania się właściwymi narzędziami, w tym zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi w obszarach zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Są one wykorzystywane w sposób szczególny podczas zajęć specjalnościowych, np. *kompetencje cyfrowe i e-narzędzia w pracy nauczyciela polonisty* czy *cyfrowe przygotowanie publikacji*. Dominują tu bowiem metody praktyczne – przygotowywanie referatów, uczestnictwo w dyskusjach czy poszukiwanie rozwiązań napotkanych problemów. W tym zakresie wykorzystuje się także zróżnicowane narzędzia analityczne, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, które pozwalają na gromadzenie materiału źródłowego oraz jego analizę.

Uczelnia wykorzystuje także specyficzne i dobrane w sposób właściwy metody dydaktyczne umożliwiające nabycie kompetencji związanych z opanowaniem języka obcego na poziomie B2 – w wypadku studiów pierwszego stopnia – oraz B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia. W tym zakresie stosowane są m.in. metody eksponujące (materiał audiowizualny), praktyczne (ćwiczenia przedmiotowe) czy metody problemowe (metody sytuacyjne) i aktywizujące (metoda przypadków czy dyskusja). Taki zestaw metod prowadzi do nabycia umiejętności posługiwania się językiem obcym na odpowiednim poziomie.

Uczelnia dostosowuje również w sposób właściwy metody dydaktyczne do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Proces ten zachodzi zarówno na poziomie uczelnianym dzięki sformalizowanej indywidualizacji procesu uczenia się, ale i na poziomie indywidualnym poprzez dostosowanie form realizacji zajęć, metod dydaktycznych czy form zaliczania zajęć do specyficznych potrzeb, np. osób z niepełnosprawnościami. W sposób

szczególny działanie to polega na umożliwieniu stosowania dodatkowych urządzeń (np. komputera), ale również umożliwieniu nagrywania zajęć, przekazywania materiałów dydaktycznych w dodatkowej formie. Realizowana w ramach kierunku indywidualizacja metod kształcenia jest wspierana dzięki wykorzystywaniu metod i technik kształcenia na odległość, co umożliwia kontakt pomiędzy osobą prowadzącą a studentem, jak również udostępnianie dodatkowych materiałów dydaktycznych. Wszystkim podejmowanym w Uczelni działaniom indywidualizującym sprzyja niewielka liczba studentów kierunku, która ułatwia bezpośredni kontakt nauczycieli akademickich i studentów oraz realizację procesu kształcenia w sposób najkorzystniejszy z punktu widzenia osób uczestniczących oraz dostosowany do specyfiki kierunku.

Przy realizacji procesu dydaktycznego Uczelnia preferuje metody kształcenia zakładające bezpośredni kontakt prowadzącego i studentów, co dotyczy w sposób szczególny metod kształtujących umiejętności praktyczne, które w sposób typowy są nabywane podczas praktyk w warunkach rzeczywistych dla wykonywanego zawodu. Tym samym metody i techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane głównie pomocniczo. Działanie to w szczególności polega na wykorzystywaniu metod zdalnych do systemu komunikacji indywidualnej, przekazywania materiałów pomocniczych oraz dostępu do wybranych materiałów źródłowych w przestrzeni internetowej.

W programie każdej specjalności I i II stopnia kierunku filologia polska uwzględniono praktyki zawodowe, których efekty uczenia się są skorelowane z kierunkowymi efektami uczenia się, z efektami uczenia się dla pozostałych zajęć lub grup zajęć w ramach specjalności. Na studiach I stopnia, na których realizowana jest tylko specjalność *nauczycielska*, praktyki obejmują 210 (10 ECTS); (praktyka psychologiczno-pedagogiczna 30 godz.-2 pkt. ECTS oraz 180 godz. praktyka zawodowa w szkole podstawowej z.-8 pkt. ECTS)), a na studiach II stopnia na specjalności *nauczycielskiej* 180 godzin 8 ECTS (psychologiczno –pedagogiczna 30 godz.-2pkt. ECTS oraz 150 godz. 6 ECTS praktyka zawodowa w szkole ponadpodstawowej), a na specjalności *korektor tekstów i redaktor wydawniczy* 480 godzin (16 ECTS na II etapie). Zawarte w programie praktyk nauczycielskich efekty uczenia się odpowiadają efektom uczenia się założonym dla praktyk w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

W programie studiów wszystkie praktyki zostały umiejscowione w przedostatnim lub ostatnim semestrze studiów, dzięki czemu student wykorzystuje wiedzę i umiejętności nabyte w czasie studiów i osiąga zakładane efekty uczenia się. W sposób właściwy zostały dobrane miejsca odbywania praktyk, najczęściej w instytucjach, z którymi realizowana jest współpraca na podstawie zawartych porozumień. Na specjalizacji *nauczycielskiej* są to szkoły podstawowe i ponadpodstawowe stale współpracujące z kierunkiem, na specjalizacji *korektor tekstów i redaktor wydawniczy*: redakcje czasopism, wydawnictwo czy portale informacyjne. Taki dobór miejsc realizacji praktyk jest zgodny z koncepcją kształcenia i zweryfikowaną (po ostatniej wizytacji PKA-2021) listą współpracujących z kierunkiem instytucji zewnętrznych. Student może również sam dokonać wyboru miejsca praktyk, niezbędna jest wówczas akceptacja opiekuna ze strony uczelni. Metody weryfikacji oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych, w tym metody weryfikacji i oceny z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, sposób dokumentowania ich przebiegu oraz zrealizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane, ale ze względu na niewłaściwe wykorzystanie nie pozwalają na rzetelne sprawdzenie oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Co prawda prowadzone są dzienniki praktyk przez studentów, wypełniane przez opiekunów/pracodawców karty oceny praktyk deklarowane efekty gromadzone w teczkach dorobku (np. scenariusz czy tekst reklamowy) oraz rozmowy ze studentami z opiekunem uczelnianym, ale brak pogłębionej analizy tych materiałów i wynikających z niej wniosków, które mogłyby wpłynąć na

podnoszenie jakości praktyk. Z analizy dokumentacji praktyk wynika, że ocena osiągania efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktykodawcę, jak i przez opiekuna ze strony uczelni, mimo spójności efektów uczenia się w karcie oceny z efektami uczenia się zawartymi w sylabusach praktyk, nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Niewypełnienie w kilku dokumentach otwartych pytań dotyczących opinii o praktykach zarówno przez studentów, jak i opiekunów świadczy o niepełnej weryfikacji.

Kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje opiekunów praktyk pozwalają na prawidłową realizację praktyk. Infrastruktura i wyposażenie miejsc praktyk są zgodne z specjalnością kształcenia i zapewniają właściwą realizację praktyk, w ramach których zakres wykonywanych zadań jest zgodny z treściami ocenianego kierunku.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich organizacją odbywa się na podstawie formalnie przyjętych i opublikowanych regulaminów praktyk studiów: Regulamin praktyk zawodowych ANS w Tarnowie, Kierunkowy regulamin praktyk zawodowych w Katedrze Filologii Polskiej na Wydziale Humanistycznym PWSZ w Tarnowie oraz Regulamin studiów ANS w Tarnowie. W kierunkowym regulaminie praktyk zawodowych szczegółowo określono: cele, organizację i sposób realizacji praktyk osoby odpowiedzialne za nadzór nad nimi, zaliczanie praktyk, obowiązki studenta, a także opiekuna wyznaczonego przez instytucję przyjmującą studenta, osoby odpowiedzialne za nadzór oraz weryfikację efektów uczenia się osiąganych podczas praktyk.

Proces praktyk, wraz z wybranymi elementami, podlega ocenie (również z udziałem studentów), ale z przeprowadzonej analizy wynika, że nie ma on charakteru systemowego. Charakter ewaluacyjny mają przeprowadzane po zakończeniu praktyk dwie ankiety: jedna wypełniana przez studenta, druga przez opiekuna praktyk ze strony praktykodawców. W celu jak najlepszego wykorzystania wynikających z niej wniosków **rekomenduje się** kompleksową analizę praktyk zawodowych.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciel są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Ustalona przez Uczelnie organizacja procesu nauczania i uczenia się zapewnia efektywne wykorzystanie czasu oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. W szczególności rozplanowanie zajęć pomiędzy semestrami oraz obciążenie studentów obowiązkami dydaktycznymi jest właściwe i umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Semestralne planowanie zajęć uwzględnia m.in. bezkolizyjność realizowanych zajęć, zapewnienie czasu na realizację zajęć obieralnych oraz uzupełniających. Prócz tego na obu poziomach studiów zatwierdzone programy studiów przewidują zwiększone obciążenie w początkowych semestrach studiów, aby zapewnić studentom czas na przygotowanie pracy dyplomowej oraz realizację praktyk służących nabyciu kompetencji praktycznych. Tygodniowy rozkład zajęć zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia jest prawidłowy oraz umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach oraz samodzielne uczenie się. Dodatkowo ustalony przez Uczelnię harmonogram realizacji zajęć zapewnia czas na realizację zaliczeń, przeprowadzenie sesji egzaminacyjnej oraz sesji poprawkowej oraz wskazuje na terminy przerw międzysemestralnych. Tym samym czas przeznaczony na sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Także organizacja procesu nauczania i uczenia się na filologii polskiej w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciele została zaprojektowana w sposób prawidłowy. Dotyczy to w szczególności zarówno semestralnego obciążenia zajęciami kształcenia nauczycielskiego, ich rozkładem w programie studiów, ale również rozkładu tygodniowego. Zajęcia te zostały w sposób właściwy dołączone do cyklu kształcenia ogólnopolonistycznego, a tym samym organizacja procesu nauczania i uczenia się w tym zakresie pozwala na efektywne wykorzystanie czasu oraz weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Dodatkowo zapewnia ona czas na sprawdzenie efektów uczenia się oraz przekazanie studentom informacji zwrotnej.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zapewnienie treści programowych i wymiaru zajęć umożliwiającego osiągnięcie przez studentów zakładanych dla kierunku efektów uczenia się.	Uczelnia – Uchwałą nr 50/2022 oraz 51/2022 z dnia 8 lipca 2022 r. – przyjęła nowe programy studiów pierwszego i drugiego stopnia filologii polskiej. Ustalone dla ich realizacji treści programowe i wymiar poszczególnych zajęć umożliwiają osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się, dostosowują również zakres omawianych treści do nowego przyporządkowania kierunku do dyscyplin, stanowiących jego teoretyczne podstawy.	zalecenie zrealizowane
2.	Wyeliminowanie powtarzania się treści programowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz zapewnienie progresu kompetencji między poziomami studiów.	Uczelnia zmodyfikowała zasady rekrutacji, ograniczając dostęp do studiów drugiego stopnia. Efektem tych działań jest zmiana programu studiów drugiego stopnia w sposób usuwający konieczność powtarzania treści programowych pomiędzy pierwszym i drugim stopniem kształcenia.	zalecenie zrealizowane

3.	Zapewnienie studentom możliwości indywidualizacji ścieżki kształcenia w wymiarze 30% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów.	Uczelnia – Uchwałami 51/2022 z dnia 8 lipca 2022 – przyjęła nowe programy studiów pierwszego i drugiego stopnia filologii polskiej. Określiła w nich zasady doboru zajęć lub grup zajęć spośród zajęć do wyboru. Zastosowane zasady zgodne są z wymaganiami.	zalecenie zrealizowane
4.	Dostosowanie oferty prowadzonych na kierunku specjalności do praktycznego profilu studiów.	Uczelnia podjęła decyzję o zamknięciu specjalności, których wymiar praktyczny był ograniczony. Obecnie realizowany zestaw specjalności jest dostosowany do praktycznego profilu studiów.	zalecenie zrealizowane
5.	Uwzględnienie w programie praktyk zawodowych przede wszystkim kształtowania praktycznych umiejętności zawodowych i stworzenie skutecznego systemu kontroli osiągania przez studentów efektów uczenia się założonych dla praktyk zawodowych.	Podjęto działania naprawcze, prawidłowo dobrano metody i dokumentację potwierdzającą osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, ale ich stosowanie wymaga doskonalenia (np zwiększenia nadzoru koordynatora ze strony uczelni oraz w zakresie językowej poprawności zapisów).	zalecenie zrealizowane
6.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.	Uczelnia podjęła działania naprawcze, których kierunek jest właściwy, niemniej nie doprowadził w pełni do rozwiązania wszystkich uchybień, przez działania te winny być kontynuowane.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowanie z zakresu dyscyplin literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których jest przyporządkowany kierunek, choć nie są zgodne w pełnym zakresie z efektami uczenia się, jak również nie uwzględniają w sposób pełny stanu praktyki w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku, co wiąże się z nieadekwatnością tematyki części prac dyplomowych w stosunku do zakładanych efektów uczenia się oraz pomijanym w nich efektem wdrożeniowym.

Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy, choć treści te są powielane na obu poziomach studiów, co utrudnia realizację wymaganego przyrostu kompetencji.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Stosowane przez Uczelnię metody kształcenia są zorientowane na studentów, a dodatkowo motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się, co dotyczy także procesu nauczania i uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela, które jest zgodne z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) niedostosowania tematyki prac dyplomowych do charakteru dyscyplin stanowiących podstawy teoretyczne kierunku oraz do praktycznego profilu studiowania; 2) powtarzania treści w ramach kształcenia nauczycielskiego na obu poziomach studiów; 3) niewłaściwie stosowanych metod

weryfikacji oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się; 4) braku nadzoru uczelnianego opiekuna nad przebiegiem praktyk (brak hospitacji oraz kompleksowej analizy praktyk na podstawie dokumentacji).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie tematyki prac dyplomowych do charakteru dyscyplin stanowiących podstawy teoretyczne kierunku oraz do praktycznego profilu studiowania;
2. Zaleca się usunięcie powtarzanych treści programowych w ramach kształcenia nauczycielskiego na pierwszym i drugim stopniu studiów;
3. Zaleca się wprowadzenie nadzoru uczelnianego opiekuna na przebiegiem praktyk;
4. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie określiła warunki rekrutacji na studia, wskazała kryteria kwalifikacji oraz zdefiniowała procedury rekrutacyjne. Tym samym Uczelnia stosuje opublikowane, przejrzyste zasady przyjęć kandydatów na studia. Stosowane przepisy nie zawierają zapisów dyskryminujących, są tym samym bezstronne i umożliwiają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia jest lista rankingowa sporządzana na podstawie wszystkich kryteriów kwalifikacyjnych – wyników pisemnej części egzaminu maturalnego z języka polskiego z uwzględnieniem poziomu, na którym egzamin ten był zdawany. Na studia drugiego stopnia z kolei Uczelnia przyjmuje kandydatów na podstawie dyplomu ukończenia studiów wyższych, przy czym kryterium podstawowym jest ocena na dyplomie, a kryterium dodatkowym średnia ważona ocen ze studiów wyższych. Wykorzystywane przez Uczelnię procedury rekrutacyjne są również selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. W związku z tym jednak, że na studia drugiego stopnia przyjmowani są kandydaci po dowolnym kierunku studiów humanistycznych, co odnosi się do specjalności innej niż *nauczycielska*, **rekomenduje się** wskazanie efektów uczenia się ze studiów pierwszego stopnia koniecznych do uzupełnienia w kontekście pogłębiania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na studiach drugiego stopnia i powiązania ich z minimalną liczbą zajęć koniecznych do uzupełnienia. Dodatkowo Uczelnia określiła uprawnienia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego. Procedury rekrutacyjne nie zawierają natomiast informacji o pożądanym w wypadku kandydatów kompetencjach cyfrowych. W kontekście faktu stosowania w procesie dydaktycznym w szerokim zakresie wskazanych narzędzi **rekomenduje się** wobec tego uwzględnienie informacji o oczekiwanych od kandydatów na studia kompetencjach cyfrowych i minimalnych wymaganiach sprzętowych koniecznych do prawidłowej realizacji zajęć za pomocą metod i technik kształcenia na odległość.

Uczelnia dysponuje sformalizowaną procedurą potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej. W obu wypadkach jest stosowany system ekspercki, w obrębie którego właściwa komisja weryfikuje i potwierdza uzyskane efekty uczenia się. Stosowany system zapewnia możliwość identyfikacji efektów uczenia się i ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom określonym w programie studiów.

Stosowane na kierunku zasady dyplomowania są trafne, choć nie w pełni dla niego specyficzne. Przede wszystkim nie wskazują w każdym wypadku na dyscypliny, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, jak również nie uwzględniają wdrożeniowego charakteru wyników prac dyplomowych. Przede wszystkim, co stanowi uzasadnienie Uchwały nr 914/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, nadal są eksponowane teoretyczne elementy dyplomowych, które są „samodzielnym zaawansowanym opracowaniem zagadnienia praktycznego, prezentującym umiejętności studenta kierunku filologia polska, studia I stopnia, profil praktyczny oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Praca dyplomowa zawiera omówienie problemu lub realizacji projektu”. Dodatkowo zasady przyjęte dla studiów II stopnia nie wskazują na progres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w stosunku do studiów pierwszego stopnia. Tym samym wskazane zalecenie uznaje się za niezrealizowane.

Stosowany system weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Obejmuje także przekazywanie studentom informacji zwrotnej na każdym etapie studiów. Ogólne zasady weryfikacji efektów uczenia się zostały sformułowane w Regulaminie studiów ANS, który określa warunki uzyskiwania zaliczeń, ich terminy, obowiązki prowadzących zajęcia, w tym obowiązek przekazywania studentom informacji zwrotnej, w wypadku np. zaliczenia pisemnego najpóźniej 7 dni od daty jego przeprowadzenia. Studenci otrzymują informację zwrotną ogólną – dotyczącą zalet i uchybień prac – oraz zindywidualizowaną, związaną z jednostkowymi osiągnięciami studentów. Tak sformułowane reguły zapewniają warunki właściwej oceny osiągnięcia efektów uczenia się, jak również bezstronność i przejrzystość całej procedury. Pozwalają dodatkowo na stosowanie identycznych procedur oceny w stosunku do wszystkich studentów. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zostały zapisane w sylabusach zajęć i pozwalają na wiarygodne i bezstronne przeprowadzenie tego procesu. Sformułowane zasady pozwalają jednocześnie na rozwiązywanie powstałych sytuacji konfliktowych. W tym wypadku studentowi, który zgłasza zastrzeżenia dotyczące obiektywizmu w ocenie lub niewłaściwego przebiegu egzaminu, przysługuje prawo do przystąpienia do egzaminu komisyjnego. Z kolei w przypadkach zachowań nieetycznych lub niezgodnych z prawem (m.in. korzystania z niedozwolonych materiałów lub pomocy, niesamodzielnego przygotowania prac etapowych) w stosunku do studenta może być wszczęte postępowanie dyscyplinarne. Ten sam efekt przynosi stwierdzenie plagiatu w procedurze dyplomowania.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zawierają również zapisy o możliwości dostosowywania sposobów przeprowadzania zaliczeń do ograniczeń studentów z niepełnosprawnościami. Przyjęte rozwiązania są dostosowane do stopnia i rodzaju niepełnosprawności i w szczególności polegają m.in. na wydłużeniu czasu trwania zaliczeń i egzaminów, robieniu krótkich przerw podczas zdawania egzaminów pisemnych czy zdawania egzaminów przy komputerze lub zmianie formy zaliczenia z ustnej na pisemną w wypadku osób z niepełnosprawnością słuchową.

Na kierunku nie są stosowane – poza ograniczeniami czasowymi – metody weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się stosowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W okresie pandemii działania takie były realizowane zgodnie z opublikowanymi zasadami. Umożliwiały

one identyfikację studentów oraz zapewniały bezpieczeństwo ich danych osobowych. Pozwalały również na weryfikację osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są różnorodne, specyficzne i zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Zaliczenia obejmują kontrolę wiedzy na podstawie wyników kolokwiów, sprawdzianów, testów, prac kontrolnych, projektów a także aktywności w trakcie zajęć. Weryfikacja założonych efektów uczenia się może mieć także postać ocenienia pojedynczych wypowiedzi lub ustnej aktywności semestralnej studenta, sprawdzenia złożonej przez studenta pracy pisemnej. Formy weryfikacji efektów uczenia się są określone w poszczególnych sylabusach zajęć. Stosowany system weryfikacji uwzględnia m.in. ciągłą, sumaryczną i końcową ocenę osiągnięć studenta, a dodatkowo ocenę jego aktywności i prac wykonywanych podczas zajęć. Weryfikacja efektów uczenia się z zakresu wiedzy następuje poprzez prace pisemne, a efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych i – w części – umiejętności poprzez ocenę ciągłą realizowaną w trakcie zajęć, czego potwierdzeniem jest aktywność studentów. Metody weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się są tym samym w większości wypadków właściwie dobrane do zakresów tematycznych realizowanych w trakcie zajęć, ich formy oraz zestawu efektów uczenia się przypisanych do zajęć.

Sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla filologii polskiej jest dokonywane w ramach realizowanych praktyk zawodowych oraz pozostałych zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Dokonuje się tego poprzez obserwację – przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji – wykonywania zadań praktycznych specyficznych dla wybranego obszaru działalności zawodowej. Podstawą tej weryfikacji są wypełnione dzienniki praktyk, karty oceny, sprawozdania z realizacji praktyk czy notatki hospitacyjne.

Uczelnia stosuje również zróżnicowane metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego. Na studiach pierwszego stopnia do sprawdzenia opanowania języka obcego na poziomie B2 jest wykorzystywany egzamin składający się z części pisemnej i ustnej, a na studiach drugiego stopnia zaliczenie w postaci zróżnicowanych zadań (w tym pisemnych i ustnych), co pozwala na zweryfikowanie osiągnięcia poziomu B2+ znajomości języka obcego.

W Uczelni stosuje się również właściwie dobrane metody weryfikacji efektów uczenia się, zgodnie z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a w sposób szczególny w rozporządzeniu w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. W tym zakresie – zgodnie ze standardami – egzaminy pisemne pozwalają na weryfikację wiedzy i poziomu jej zrozumienia, podczas gdy efekty uczenia się w zakresie umiejętności są weryfikowane na podstawie bieżącej aktywności studenta w trakcie wykonywania zadań właściwych dla działalności nauczycielskiej.

Rodzaj i tematyka prac dyplomowych nie w każdym wypadku jest dostosowana do poziomu i profilu studiów oraz powiązana z zakładanymi do osiągnięcia efektami uczenia się. Przykładowo w pracy „Polska kibolska. Subkultura i język piłkarskich fanatyków” refleksja dotyczy wizualnych artefaktów kibicowskich, a wybrane metody badań nie są powiązane z zakładanymi dla kierunku efektami uczenia się oraz z realizacją celów praktycznego profilu studiowania. W niewielkim stopniu również przedstawione prace zakładają osiągnięcie celu wdrożeniowego w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Dodatkowo nie wykazują wyraźnej różnicy pomiędzy studiami pierwszego i drugiego stopnia, co jest pochodną sformułowania wymagań stawianych przed pracami obu poziomów.

Przedstawione prace etapowe – podobnie jak dyplomowe – nie w każdym wypadku dokumentują osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Przykładem są infografiki stanowiące podstawę zaliczenia zajęć *E-Public Relations*, które w niewielkim stopniu dokumentują wskazane w sylabusie zajęć kompetencje językowe i komunikacyjne związane z przygotowaniem wypowiedzi. Dodatkowo część prac nie zawiera wyraźnych komentarzy, świadczących o ich wadach i zaletach, jak również do ich oceny zastosowano nieprecyzyjne kryteria. Tym samym część prac etapowych i dyplomowych nie służy weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Przedstawione dzienniki praktyk, jak również pozostała dokumentacja związana z procesem ewaluacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk potwierdza z kolei osiągnięcie w przez studentów efektów uczenia się oraz nabycie kompetencji związanych z wykonywaniem działań w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Studenci kierunku są autorami lub współautorami publikacji i wystąpień na konferencjach naukowych. Przykładami takich osiągnięć może być uznanie studenta I roku filologii polskiej za Osobowość Rok za realizację projektów kulturalnych dla dzieci i młodzieży czy książka „Edukacja polonistyczna osób dorosłych”. W związku z niewielką liczbą osiągnięć i publikacji związanych z obszarami działalności zawodowej **rekomenduje się** intensyfikację działań służących rozwijaniu tej sfery aktywności. Dodatkowo Uczelnia monitoruje losy absolwentów i ich pozycję na rynku pracy oraz kierunki ich dalszej edukacji. Prowadzony przez Uczelnię monitoring pozycji absolwentów na rynku pracy potwierdza osiągnięcie przez nich zakładanych efektów uczenia, a miejsca ich zatrudnienia są zgodne z profilem studiowania.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Przyjęcie zasad rekrutacji zapewniających kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się.	Uczelnia przyjęła selektywne zasady rekrutacji zapewniające dobór kandydatów dysponujących wstępnymi kompetencjami umożliwiającymi osiągnięcie na danym poziomie studiów zakładanych efektów uczenia się. Doprecyzowania wymaga natomiast procedura uzupełniania efektów uczenia się w wypadku kandydatów po kierunkach humanistycznych innych niż filologia polska na studiach drugiego stopnia, co zostało wskazane w rekomendacji.	zalecenia zrealizowane
2.	Przyjęcie specyficznych dla kierunku zasad	Uczelnia przyjęła wymagania stawiane pracom wdrożeniowym na	zalecenie niezrealizowane

	dyplomowania, które wskazują na dyscypliny naukowe, w zakresie których mogą powstawać prace dyplomowe i uwzględniają zastosowanie wiedzy w tych dyscyplinach oraz wyników prowadzonych w ramach prac dyplomowych badań w działalności zawodowej właściwej dla kierunku.	kierunku o profilu praktycznym. Stosowane rozwiązania nadal jednak eksponują przede wszystkim elementy teoretyczne. Dodatkowo zapisy stosowane w odniesieniu do studiów drugiego stopnia nie wskazują na wymagany progres kompetencji w stosunku do studiów stopnia pierwszego.	
3.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.	Podjęte przez Uczelnię działania naprawcze nie były w pełni skuteczne i nie przełożyły się na usunięcie wszystkich dostrzeżonych nieprawidłowości.	zalecenia niezrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie stosuje formalnie przyjęte, spójne i przejrzyste kryteria przyjęcia kandydatów na studia. Stosowane kryteria kwalifikacji oraz warunki przyjęcia kandydatów na studia umożliwiają właściwy dobór kandydatów oraz określają zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów. Warunki potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Zasady dyplomowania nie zapewniają jednak potwierdzenia wszystkich efektów uczenia się, gdyż m.in. nie prowadzą do osiągnięcia efektu wdrożeniowego, charakterystycznego dla praktycznego profilu kształcenia.

Stosowany przez Uczelnię ogólny system weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się, a dodatkowo zapewnia równe traktowanie wszystkich studentów – w tym osób z niepełnosprawnościami – w procesie oceniania, określa zasady przekazywania informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się. Powyższe zasady pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym opanowania umiejętności praktycznych właściwych dla działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Szczegółowe sposoby weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się i postępów w nauce są różnorodne i zapewniają – na poziomie formalnym – skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się oraz sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych

i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej. Dodatkowo metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Przedstawione prace etapowe i dyplomowe nie zawsze odpowiadają przyjętej koncepcji kształcenia, a w szczególności nie zawsze prowadzą do potwierdzenia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, w niewielkim stopniu spełniają założenia praktycznego profilu studiowania, jak również nie są powiązane z elementem wdrożeniowym. Prócz tego studenci jedynie w niewielkim stopniu są autorami publikacji fachowych lub posiadają inne osiągnięcia w obszarach właściwej dla kierunku działalności zawodowej.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z niezrealizowania zaleceń dotyczących przyjęcia specyficznych dla kierunku zasad dyplomowania, które wskazują na dyscypliny naukowe, w zakresie których mogą powstawać prace dyplomowe i uwzględniają zastosowanie wiedzy w tych dyscyplinach oraz wyników prowadzonych w ramach prac dyplomowych badań w działalności zawodowej właściwej dla kierunku oraz skutecznego podjęcia działań służących usunięciu nieprawidłowości, a dodatkowo zdiagnozowanych nieprawidłowości dotyczących: 1) niedostosowania się do zalecenia dotyczącego specyficznych dla kierunku zasad dyplomowania; 2) braku zasad dyplomowania wskazujących na konieczność przyrostu kompetencji pomiędzy pierwszym i drugim stopniem kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W roku akademickim 2022/2023 kadra prowadząca zajęcia na filologii polskiej liczy 32 osoby. Pracownicy Katedry Filologii Polskiej reprezentują obie dyscypliny, do których kierunek został przyporządkowany, tzn. językoznawstwo i literaturoznawstwo. Posiadają oni udokumentowany i aktualny dorobek w zakresie obu dyscyplin.

Na wizytowanym kierunku prowadzą również zajęcia osoby reprezentujące psychologię i pedagogikę, realizując zajęcia dla specjalności *nauczycielskiej*. Posiadają one udokumentowany dorobek w zakresie wymienionych dyscyplin. Zajęcia na kierunku prowadzą także osoby z innych jednostek (Katedra Administracji, Katedra Ekonomii, Katedra Pracy Socjalnej, Katedra Grafiki) oraz 8 pracowników ze Studium Języków Obcych; a także pracownicy Biura Promocji ANS, Biura Karier Projektów i Współpracy ANS oraz inspektor ds. BHP. One również posiadają adekwatny do prowadzonych zajęć dorobek oraz doświadczenie.

W kształceniu przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela biorą udział osoby prowadzące badania naukowe w dyscyplinie odpowiadającej przedmiotowi nauczania oraz w zakresie dyscyplin pedagogika i psychologia, a także nauczyciele akademicki z dużym doświadczeniem i dorobkiem naukowym w zakresie dydaktyki i metodyki nauczania oraz doświadczeni nauczyciele języka polskiego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

W procesie kształcenia uczestniczą również nauczyciele z doświadczeniem zawodowym, którzy prowadzą zajęcia z zakresu specjalności wybieranych przez studentów (są to m.in. pracownicy instytucji kultury, menedżer ds. komunikacji z Departamentu Zarządzania i Komunikacji, Biura Komunikacji Grupy Azoty S.A.).

Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. W skład kadry wchodzi 2 profesorów, 4 doktorów habilitowanych, 6 doktorów i 4 magistrów. Z tego 10 osób jest zatrudnionych na podstawie umów o pracę (w tym 8 osób zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 2 osoby w wymiarze ½ etatu). Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie jest podstawowym miejscem zatrudnienia dla 9 wykładowców Katedry Filologii Polskiej (w tym 1 z tytułem profesora, zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy; 2 ze stopniem naukowym dra hab., zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy; 1 ze stopniem dra hab., zatrudnionego w wymiarze ½ etatu; 4 ze stopniem naukowym dra, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy; 1 ze stopniem mgra, zatrudnionego w wymiarze ½ etatu); natomiast dla 1 (z tytułem profesora, zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy) – jest drugim miejscem pracy. 6 osób spoza Uczelni jest zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych, w tym 1 ze stopniem dr hab., 2 ze stopniem dra oraz 3 ze stopniem mgra. Ponad 50% godzin na kierunku jest prowadzonych przez nauczycieli akademickich, dla których Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie jest podstawowym miejscem pracy, co wypełnia wymogi ustawowe. Zarówno struktura, jak i liczebność kadry umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Obecnie na kierunku studiuje łącznie 53 studentów, na studiach I stopnia 21 osób, na studiach II stopnia 32 osoby.

Dobór nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia jest czytelny, biorąc pod uwagę dorobek naukowy nauczycieli akademickich w danej dyscyplinie związany z treściami prowadzonych zajęć oraz doświadczenie praktyczne z danego zakresu. Obsada wszystkich zajęć w roku akademickim 2022/2023 jest prawidłowa i zgodna z posiadanymi kompetencjami oraz doświadczeniem kadry naukowo-dydaktycznej. Uczelnia zaspokaja potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie doskonalenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Kadra prowadząca zajęcia stale podnosi swoje kompetencje dydaktyczne, uczestnicząc w licznych szkoleniach organizowanych przez Uczelnię i poza nią (m.in. z obsługi platform edukacyjnych, narzędzi, aplikacji do tworzenia testów, z zakresu aktywnych metod nauczania z wykorzystaniem TIK; komunikacji z pokoleniem Z i skutecznego rozwiązywania konfliktów w pracy; nowoczesnych metod kształcenia osób z niepełnosprawnościami; technik radzenia sobie z agresją studenta oraz z własnymi emocjami w trudnych sytuacjach; tutoring). Ponadto w Katedrze Filologii Polskiej odbywają się cykliczne zebrania służące doskonaleniu dydaktycznemu wykładowców, tzw. „poniedziałki dydaktyczne”, w trakcie których po wysłuchaniu wykładu odbywa się dyskusja. Zdiagnozowane w czasie wizytacji niedoskonałości w ocenie prac etapowych wskazują, iż potrzebne jest szkolenie z metod oceny różnych rodzajów prac. Uczelnia monitoruje zadowolenie prowadzących zajęcia z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego, wyniki monitorowania wykorzystuje w procesie ich doskonalenia. Kadra prowadząca zajęcia ma odpowiednie wsparcie techniczne.

Polityka kadrowa Katedry Filologii Polskiej nastawiona jest na zatrudnianie, w miarę możliwości, absolwentów kierunku filologia polska ANS w Tarnowie, którzy ukończyli studia III stopnia. Pozyskiwanie kadry dydaktycznej, której planowane zatrudnienie przekracza ½ etatu odbywa się w drodze konkursów. Prowadzona polityka kadrowa w KFP ma na celu motywację nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. Jednym z priorytetów strategicznych rozwoju Uczelni jest rozwój naukowy kadry, co jest realizowane poprzez finansowanie m.in.: wewnętrznych grantów uczelnianych, udziału nauczycieli akademickich w konferencjach ogólnopolskich i międzynarodowych, a także organizowanych w ANS seminariów i konferencji; publikacji książkowych nauczycieli akademickich; wymianę z zagranicznymi jednostkami naukowymi; liczne oferty szkoleń organizowanych w ANS. W jednostce opracowano wewnętrzne procedury finansowania rozwoju naukowego i zawodowego nauczycieli akademickich. Funkcjonuje również wewnętrzny system nagród dla nauczycieli akademickich, którzy wyróżniają się w pracy dydaktycznej i organizacyjnej.

Kompetencje kadry dydaktycznej podlegają stałej ocenie. Jakość prowadzonych zajęć oceniają studenci w anonimowych ankietach przeprowadzanych po zakończeniu zajęć w każdym semestrze zajęć. Dokonują oni oceny poszczególnych zajęć i prowadzącego. Ocena studencka jest wykorzystywana do oceny okresowej nauczyciela akademickiego. O wynikach ocen pracownicy są informowani indywidualnie. Wyniki oceny jakości zajęć podlegają analizie.

Innym rodzajem ewaluacji jakości pracy dydaktycznej kadry są hospitacje zajęć. Są one prowadzone zgodnie z opracowaną procedurą wewnętrzną, która określa częstotliwość hospitacji i ich zasady oraz kryteria. Hospitacje obejmują wszystkich nauczycieli akademickich bez względu na zajmowane stanowisko. W katedrze jest przygotowywany harmonogram planowanych hospitacji na dany rok akademicki. Hospitacje są przeprowadzane przez kierownika katedry lub osobę przez niego wyznaczoną. Wyniki hospitacji stanowią składową ocenę działalności dydaktycznej nauczyciela akademickiego. Hospitacje mają charakter nie tylko oceny jakości pracy dydaktycznej, ale także wymiany doświadczeń i służą wzbogacaniu warsztatu dydaktycznego nauczycieli akademickich. Z przeprowadzonych w danym roku hospitacji jest opracowane sprawozdanie zawierające dane ilościowe i jakościowe wnioski.

Zgodnie z wymaganiami ustawy prowadzona jest okresowa ocena nauczycieli akademickich. Jej zasady i kryteria zostały określone w Regulaminie oceny okresowej, która jest przeprowadzana jest nie rzadziej niż raz na cztery lata. Ocena obejmuje następujące obszary: działalność dydaktyczną; prace organizacyjne i popularyzatorskie na rzecz Uczelni; działalność naukowa i/lub artystyczna. Kierownik jednostki organizacyjnej jest zobligowany do uwzględnienia w ocenie nauczycieli akademickich wyników przeprowadzonych ankiet studenckich oraz hospitacji zajęć.

Uczelnia opracowała wewnętrzne zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Stosowne zapisy zawiera: Kodeks etyki, Regulamin pracy, Zarządzenie Rektora w sprawie wprowadzenia Polityki antykorupcyjnej oraz Wewnętrznej Polityki Antymobbingowej i Antydyskryminacyjnej. Mechanizmy te nie działają skutecznie w odniesieniu do ocenianego kierunku.

W Uczelni został powołany Pełnomocnik Rektora ds. etyki, umocowany prawnie w Regulaminie organizacyjnym ANS w Tarnowie. Wszelkie naruszenia przepisów zgłaszane do władz Uczelni, mogą być skierowane do procedowania w odpowiednich komisjach. W Uczelni działają: Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich, Komisja Dyscyplinarna dla Studentów i Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów oraz Rzecznik Dyscyplinarny. Ujawnione podczas wizytacji

problemy wskazują, iż opracowane procedury rozwiązywania konfliktów nie są skuteczne i wymagają weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia dysponuje bogatą infrastrukturą dydaktyczno-naukową, posiada również dobrze wyposażone obiekty sportowe oraz infrastrukturę administracyjną. Baza dydaktyczna uczelni jest sukcesywnie unowocześniana, rozbudowywana i modernizowana. Zdecydowana większość zajęć na kierunku filologia polska odbywa się w budynku A, który dysponuje salą audytoryjną dla 112 osób oraz 36 salami dydaktycznymi. Zajęcia odbywają się w dostosowanych do liczebności grup salach, które są wyposażone odpowiednio do potrzeb prowadzonych specjalności. W salach dydaktycznych prowadzący mają do dyspozycji sprzęt multimedialny, komputer z projekтором bądź telewizor

z możliwością podłączenia komputera. Część sal posiada tablice interaktywne z oprogramowaniem (co umożliwia nabywanie i doskonalenie przez przyszłych polonistów kompetencji zawodowych potrzebnych we współczesnej szkole). W razie braku potrzebnego do zajęć sprzętu istnieje możliwość jego pobrania z portierni. Natomiast sale wykładowe wyposażone są w nagłośnienie, projektory multimedialne i komputery dla wykładowców.

Część zajęć dla studentów realizujących specjalność *nauczycielską* odbywa się w partnerskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, które są odpowiednio wyposażone. Takie rozwiązanie służy przygotowaniu praktycznemu studentów do pracy polonisty na wszystkich etapach kształcenia.

Ponadto studenci kierunku filologia polska realizujący specjalność *korektor tekstów i redaktor wydawniczy* odbywają zajęcia w salach komputerowych, które dysponują specjalistycznym sprzętem i oprogramowaniem właściwym dla realizowania specjalności (m.in. programy do edycji, redakcji i składu tekstu, projektowania grafiki). Natomiast sala B 119, w której również odbywają się zajęcia dla tej specjalności, dysponuje specjalistycznym oprogramowaniem dostępnym w chmurze z automatyczną aktualizacją do najnowszej wersji.

Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie na bieżąco dostosowuje infrastrukturę dydaktyczną, naukową i biblioteczną do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Na terenie Uczelni wyeliminowano bariery architektoniczne zewnętrzne i wewnętrzne utrudniające poruszanie się osób niepełnosprawnych. Budynki Uczelni posiadają podjazdy oraz windy, co ułatwia przemieszczanie się osobom na wózkach po terenie uczelni. Płaskie chodniki, szerokie korytarze, równe antypoślizgowe podłogi, brak progów przy wejściu do sal oraz właściwe oznakowania ułatwiają poruszanie się oraz łatwe rozpoznanie w terenie. W 4 budynkach, które mają więcej niż 1 piętro znajduje się schodolaz gąsienicowy, którym można przetransportować osobę potrzebującą pomocy. Zakupiony został system wezwania Call-Hear, który zamieszczony zostanie przy wejściu do każdego z 7 budynków oraz Domu Studenta. Planowany jest zakup dźwiękowej mapy tyflograficznej, która informować będzie jakie wydziały, jednostki znajdują się w poszczególnych budynkach. W każdej sali na uczelni znajduje się laptop, rzutnik multimedialny oraz mikrofon, co ułatwia studentom odbiór wzrokowy i słuchowy prowadzonych zajęć. W każdej sali dydaktycznej utworzone zostało stanowisko dla osoby z niepełnosprawnością. W salach audytoryjnych wyodrębniono miejsca dla osób na wózkach inwalidzkich, a w dwóch z nich zainstalowano stałe pętle indukcyjne służące do przesyłania sygnału mowy i dźwięku bezpośrednio ze źródła dźwięku (mikrofonu) do aparatów słuchowych odbiorców (osób słabosłyszących znajdujących się na sali). Ponadto w Biurze ds. Osób Niepełnosprawnych można wypożyczyć przenośne pętle indukcyjne. Przy Biurze ds. Osób Niepełnosprawnych działa Inkubator Naukowo-Dydaktyczny, gdzie studenci mogą wypożyczyć potrzebny sprzęt (np. laptopy, pętle indukcyjne, tablety, smartfony, dyktafony, słuchawki bezprzewodowe, słuchawki bluetooth, nośniki pamięci).

We wszystkich budynkach studenci mają dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej „Wi-Fi”, a w czytelnii internetowej dostęp do komputerów podłączonych do Internetu. Ponadto studenci mają im dedykowane pomieszczenie wyposażone w komputer z dostępem do internetu, gdzie mają swobodny wstęp poza zajęciami.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Biblioteka ANS w Tarnowie mieści się w budynku B. Biblioteka stanowi ogniwo ogólnopolskich bibliotek naukowych. Jej struktura opiera się na funkcjonowaniu Czytelni Głównej (23 stanowiska), Czytelni

Multimedialnej (20 stanowisk), Wypożyczalni, Wypożyczalni Międzybibliotecznej oraz Ośrodka Informacji Naukowej. Zasady korzystania z w/w komórek zostały określone w stosownym Regulaminie dostępnym na stronie internetowej. Biblioteka jest skomputeryzowana. Podstawę stanowi program informatyczny KOHA umożliwiający udostępnianie księgozbioru tradycyjnego liczącego ok. 75 000 pozycji książkowych oraz zbiorów w formie elektronicznej (dokumentów audiowizualnych, kartograficznych i elektronicznych), periodyków (ponad 90 tytułów periodyków polskich i zagranicznych, do niektórych czasopism wykupiony został dodatkowo dostęp online), jak również zbiorów specjalnych (w szczególności dysków optycznych). Biblioteka posiada własną stronę internetową z poziomu której bezpośrednio można dotrzeć do różnych źródeł, katalogów i baz bibliograficznych. Studenci oraz pracownicy Uczelni mają dostęp on-line do baz cyfrowych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki na podstawie licencji krajowej. Dostęp do baz jest możliwy z poziomu Czytelni Multimedialnej, a do licencjonowanych baz danych, tj. IBUK Libra, Ebookpoint Biblio również z komputerów domowych za pomocą systemu HAN-a. Od 2015 r. biblioteka jest członkiem do projektu ACADEMICA sygnowanego przez Bibliotekę Narodową, który oferuje dostęp do zasobów cyfrowych BN (współczesne książki i czasopisma naukowe), liczących prawie 3 mln dokumentów.

Biblioteka dysponuje zasobami właściwymi w liczbie ponad 14 tys. vol. Zgromadzony księgozbiór odpowiada zarówno potrzebom kształcenia w dyscyplinie językoznawstwo, jak i literaturoznawstwo. Zasoby biblioteczne w zakresie pedagogiki i psychologii oraz dydaktyki języka polskiego wykorzystywane przez studentów specjalności nauczycielskiej są odpowiednie, aktualne i wystarczające. Zasoby biblioteczne podlegają przeglądowi, są uzupełniane na bieżąco, co pozwala na poprawną realizację poszczególnych zajęć. Do dyspozycji studentów kierunku filologia polska są również liczne czasopisma, np. Dialog, Edukacja i Dialog, Humanities Cultural Studies, Język Polski w Szkole Podstawowej, Język Polski, Język Polski w Szkole Ponadpodstawowej, LingVaria, Literatura na Świecie, Onomastica, Polonica, Polonistyka, Socjolingwistyka, Teksty Drugie, Twórczość, Zeszyty Prasoznawcze i in.

Księgozbiór biblioteki jest cały czas uzupełniany i aktualizowany. Gromadzenie i uzupełnianie księgozbioru polonistycznego odbywa się w ścisłej współpracy z pracownikami Katedry Filologii Polskiej. Każdy czytelnik może za pomocą dostępnego formularza elektronicznego, zgłosić propozycję zakupu książki lub innego materiału naukowego.

Dzięki eliminacji barier architektonicznych biblioteka dostępna jest dla osób z niepełnosprawnościami. Biblioteka dysponuje stanowiskiem dostosowanym dla osoby z niepełnosprawnością: tablet graficzny z funkcją monitora, stolik z płynną regulacją wysokości, urządzenie lektorskie dla niewidomych i słabowidzących, elektroniczną lupę oraz urządzenie do odtwarzania książek w formacie cyfrowym CZYTAK i DAISy oraz czytnik ebooków. W maju 2018 r. zostało podpisane porozumienie ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix”, które nieodpłatnie udostępnia ponad 2 300 tytułów książek. Regulamin Biblioteki przewiduje obsługę studentów z niepełnosprawnością poza kolejnością i w sposób priorytetowy. Studenci mają możliwość dostosowania materiałów edukacyjnych do potrzeb osób z niepełnosprawnością (przesłanie na maila, czy skopiowanie na pendrive lub inny nośnik pamięci). W okresie wakacyjnym osoby z niepełnosprawnościami, szczególnie mające ograniczenia ruchowe, niedowidzące, niedosłyszące lub przewlekłe chore mogą ustalać z pracownikiem biblioteki indywidualny termin spotkania w celu zapisania się do Biblioteki. Ponadto studenci z orzeczoną niepełnosprawnością posiadają możliwość wydłużenia czasu wypożyczenia książek do 3 miesięcy zamiast jednego oraz ilość książek 10 zamiast trzech. Strona internetowa biblioteki, podobnie jak strona Uczelni, jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością wzrokową (prosty, zrozumiały język, możliwość zmiany rozmiaru czcionki, wyróżnienie

odnośników/przekierowań, możliwość włączenia kontrastowej wersji strony, możliwość zatrzymania animacji). Uczelnia dysponuje infrastrukturą, oprogramowaniem i zasobami bibliotecznymi umożliwiającymi osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się

Uczelnia monitoruje stan posiadanej infrastruktury dydaktycznej, dokonuje cyklicznych przeglądów w zakresie: remontów sal, naprawy i wymiany sprzętu dydaktycznego audio – video, sprzętu komputerowego. Poza obligatoryjnymi przeglądami budowlanymi - corocznie w okresie wakacyjnym dokonuje się oceny stanu sal i znajdującego się w nich sprzętu, w razie konieczności przeprowadza remonty, uzupełnia braki bądź wykonuje niezbędne naprawy. Na bieżąco dokonuje się naprawy usterek zgłaszanych przez kadrę oraz studentów. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna oraz zasady korzystania z niej są w dobrym stanie technicznym i estetycznym oraz odpowiadają wymaganiom określonym w przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowych i ochrony środowiska. Należyty stan techniczny zapewnia bezpieczne użytkowanie budynków.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę:

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia, są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca kierunku filologia polska Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie z otoczeniem społeczno-gospodarczym wynika z przyjętej koncepcji i celów kształcenia, zgodnie z którymi dąży się do łączenia wiedzy z procesem uczenia się studentów powiązanego z rynkiem pracy, jednak nie w pełni jest wykorzystywana. Kierunek posiada listę interesariuszy zewnętrznych, dobranych adekwatnie do specjalności realizowanych np. na studiach pierwszego stopnia - *nauczycielskiej*: szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, wydziały oświaty organów prowadzących czy na studiach drugiego stopnia - *redaktor tekstów i korektor wydawniczy*: wydawnictwa, media, urzędy miasta, instytucje kultury, organizacje pozarządowe. Powyższe instytucje umożliwiają kształtowanie sylwetki absolwenta wyposażonego w kompetencje zawodowe oraz uwrażliwionego na postawy społeczne i obywatelskie, niezbędne do wykonywania zawodu. Zatem dobór współpracujących instytucji ze względu na rodzaj, zakres i zasięg wiąże się z koncepcją kształcenia.

Zgodnie z rekomendacją z ostatniej (2021) oceny programowej kierunku przez PKA, wprowadzono zmianę w funkcjonującej na Wydziale Humanistycznym Radzie Interesariuszy, polegającą na wyłonieniu z 43 osób obejmujących doradztwem różne kierunki, 16 interesariuszy reprezentujących obszary zawodowe zgodne z potrzebami filologii polskiej. Powyżsi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają wpływ na projektowanie i realizowanie programu studiów, jednak nadal oddziaływanie interesariuszy na kierunek nie ma charakteru kształtującego. Mimo że Uczelnia wprowadziła procedurę współpracy z interesariuszami, w której określono zasady współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu i doskonaleniu programu studiów, efektów uczenia się, organizacji praktyk oraz zatwierdzania tematyki prac dyplomowych oraz uwzględniła uczestnictwo przedstawiciela interesariuszy w działaniach Rady Programowej Kierunku Studiów nie w pełni wykorzystuje pozyskiwane informacje.

Wpływ interesariuszy na program i efekty uczenia się jest niewielki. Stała współpraca z interesariuszami zewnętrznymi dotyczy: udostępniania infrastruktury, przyjmowania studentów na praktyki, zapewnienia odpowiedniej kadry i uczestnictwa we wspólnych przedsięwzięciach. Przybiera różne formy, jedne z najczęściej realizowanych stanowią: współorganizacja i czynny udział w konferencjach naukowych, seminariach (np. Współczesna polszczyzna. Stan, perspektywy, zagrożenia.), realizowanie projektów (np. Język młodych ludzi-słownik-wybrane zagadnienia i e - publikacja) i organizowanie regionalnych konkursów czytelniczych i ortograficznych (np. Małopolski Konkurs Czytelniczy). Duże znaczenie dla środowiska ma organizacja comiesięcznych spotkań online, tzw. poniedziałków dydaktycznych, podczas których wykłady dotyczące zagadnień humanistycznych prowadzone są nie tylko przez pracowników naukowych, ale także specjalistów zewnętrznych i studentów. Brak jednak organizacji staży i wizyt studyjnych oraz zaangażowania się studentów w prace na rzecz wolontariatu. **Rekomenduje się** wprowadzenie powyższych form współpracy.

Powiązaniu znajomości oczekiwań rynku pracy z celami kształcenia kierunku służy zatrudnienie w charakterze wykładowców prowadzących zajęcia specjalistów-praktyków z instytucji zewnętrznych

(np. szkół). Specjalista zewnętrzny nie tylko realizuje treści kształcenia, ale również prezentuje swój warsztat pracy, co jest szczególnie ważne na profilu praktycznym.

Pracodawcy uczestniczą w ocenie efektów uczenia się przede wszystkim przez opinie i oceny studenckich praktyk zawodowych, opinie wykładowców-specjalistów zewnętrznych, a także bieżących kontaktów. Interesariusze zewnętrzni uczestniczyli w opracowywaniu sposobów weryfikacji umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, opiniowali praktyczny egzamin z metodyki nauczania literatury i języka polskiego przeprowadzany w rzeczywistych warunkach szkolnych oraz tematy prac dyplomowych.

Analiza potrzeb rynku pracy i losów absolwentów prowadzona jest przez Biuro Karier, Projektów i Współpracy, które monitoruje losy absolwentów w urzędach pracy w regionie, udostępnia oferty pracy i gromadzi informacje, dotyczące potrzeb na lokalnym rynku pracy. Koordynuje również projekt unijny pt. „Perspektywy Współpraca Synergia Zarządzanie w Tarnowie”, w ramach którego zwiększono liczbę praktyków w procesie dydaktycznym. Powyższe działania ułatwiają studentowi orientację na lokalnym rynku pracy i sprzyjają podejmowaniu decyzji o ewentualnym zdobywaniu dodatkowych kwalifikacji.

Na kierunku filologia polska prowadzi się przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, osiągania przez studentów efektów uczenia się i losów absolwentów. Przeprowadzono weryfikację w zakresie doboru współpracujących instytucji zewnętrznych (wykluczono instytucje nieadekwatne do kierunku), a także opracowano procedury współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, wpisujące się w Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, działania są przeprowadzane systematycznie, jednak pozyskane informacje nie w pełni wpływają na doskonalenie procesu współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Brak przykładów w powyższym zakresie. **Rekomenduje się** zatem analizowanie pozyskanych informacji i wykorzystywanie wynikających z nich wniosków w celu na realnego wpływu w na budowaniu systemu współpracy i działania na rzecz rozwoju kierunku. Najczęstszy kontakt z interesariuszami (najczęściej indywidualny), a także studentami (ankietyzacja) ma miejsce przy organizacji praktyk zawodowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia przygotowała na poziomie formalnym warunki do realizacji procesu umiędzynarodowienia. Zostały opracowane zasady, które definiują cele związane z umiędzynarodowieniem. Jednostką administracyjną wspierającą ten proces jest Dział Współpracy z Zagranicą oraz Biuro Karier, Projektów i Współpracy ANS. Przygotowano rozwiązania prawne umożliwiające intensyfikację procesu umiędzynarodowienia, w tym działań związanych z wymianą studentów i pracowników naukowych oraz coroczną oceną poziomu. Opracowano również koncepcję mobilności wirtualnej.

Uczelnia zapewnia doskonalenie kompetencji językowych w formie dodatkowych, nieodpłatnych zajęć z zawodowego języka angielskiego, francuskiego i niemieckiego dla studentów oraz bezpłatnych, indywidualnych zajęć rozwijających kompetencje dydaktyczne w zakresie prowadzenia zajęć w języku obcym dla kadry dydaktycznej ANS w Tarnowie realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Uczelnia posiada rozszerzoną Kartę Uczelni Erasmusa na lata 2021–2027 umożliwiającą aplikowanie i partycypowanie w projektach mobilności studentów i kadry. Aktualnie Uczelnia ma podpisanych ponad 49 umów dotyczących mobilności z uczelniami zagranicznymi. Studenci mają możliwość uczestnictwa w programie mobilności międzynarodowej ERASMUS+ w celu realizacji studiów zagranicznych i praktyk, jak też staży absolwenckich. Uczelnia zapewnia w tym zakresie dodatkowe wsparcie finansowe studentom w trudnej sytuacji materialnej lub studentom z niepełnosprawnościami.

Współpraca w dziedzinie filologia polska w ramach programu Erasmus+ jest realizowana z uczelniami z Francji, Bułgarii, Włoch, Chorwacji i Luxemburga. Łącznie w ciągu ostatnich 6 lat Uczelnię odwiedziło 19 studentów z uczelni partnerskich i 26 zagranicznych wykładowców realizujących zajęcia dydaktyczne lub szkolenia w ramach programu Erasmus+.

W Katedrze Filologii Polskiej mobilność międzynarodowa kadry i studentów przedstawia się następująco. W latach 2016-2022 były to 3 wyjazdy kadry w ramach programu ERASMUS+, 1 w celach dydaktycznych oraz 2 w celach szkoleniowych. W tym samym czasie 6 studentów odbyło wyjazd (3 wyjazdy akademickie i 3 na praktyki). 2 wyjazdy anulowano ze względu na covid.

Katedra Filologii Polskiej ANS w Tarnowie organizuje również wykłady zagranicznych gości (z Hiszpanii, z Włoch, Norwegii) poza programem Erasmus+.

Pracownicy Katedry prowadzą kursy języka polskiego jako obcego dla studentów zagranicznych przyjeżdżających na studia, praktyki, staże do ANS w Tarnowie w ramach programu ERASMUS+.

Katedra Filologii Polskiej oraz Studenckie Koło Naukowe Polonistów są zaangażowani w projekt UE European Researcher Night koordynowany przez Małopolski Urząd Marszałkowski pod polską nazwą „Małopolska Noc Naukowców”.

W ramach procesu umiędzynarodawiania kształcenia Katedra od 2019 r. uczestniczy w projekcie „Geopolonistyka”, obejmującego prezentację stanu badań nad literaturą i językiem polskim poza granicami Polski, w tym stworzenie w ramach „Biuletynu Polonistycznego” interaktywnej, wielojęzycznej, powiązanej z bazą danych mapy instytucji prowadzących szeroko rozumiane Polish Studies.

Pracownicy Katedry biorą udział w międzynarodowych konferencjach organizowanych przez uczelnie akademickie w Polsce, a także je współorganizują z jednostkami z zagranicy. Efektem tych międzynarodowych aktywności są publikacje książkowe i w czasopiśmie.

Uczelnia włączyła się w organizację szkoleń metodycznych dla nauczycieli, uczących języka polskiego jako obcego uczniów z Ukrainy. Prowadzi również bezpłatne zajęcia pn. *Język polski dla Ukraińców. Kurs językowy przygotowujący do studiów na polskich uczelniach*. Ponadto pracownik KFP prowadził zajęcia z języka polskiego w oddziale przygotowawczym dla młodzieży przybywającej z terenu Ukrainy. Uczelnia na bieżąco monitoruje mobilność oraz proces umiędzynarodowienia, pozyskując informacje i opinie od studentów i kadry naukowo-dydaktycznej. Wyniki tych badań są wykorzystywane w celu podniesienia stopnia umiędzynarodowienia kształcenia oraz planowania kolejnych działań. Satysfakcja studentów i nauczycieli akademickich z realizacji mobilności jest monitorowana poprzez analizę raportów składanych przez uczestników mobilności. Dodatkowym źródłem informacji o efektach mobilności są raporty składane przez uczestników do Narodowej Agencji Programu Erasmus+ w Warszawie, które są analizowane.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Akademia Nauk Stosowanych w Tarnowie zapewnia studentom wsparcie o charakterze ogólnym w trakcie procesu uczenia się. Większość elementów wsparcia studentów zawiera się w systemach organizacyjnych całej Uczelni. Studenci kierunku filologia polska na poszczególnych specjalnościach otrzymują niepełne wsparcie w zakresie materialnym, organizacyjnym czy merytorycznym. Wsparcie przebiega również z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.

Mając na względzie fakt, iż profil studiów jest praktyczny, przebiega on w zakresie przygotowania do wejścia, działania i współpracy w obszarze rynku pracy. W Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie funkcjonuje Biuro Karier, które obsługuje studentów w zakresie doradztwa zawodowego i samorozwoju. Biuro wspomaga studentów poprzez udostępnianie materiałów dotyczących poszukiwania praktyk i pracy, a także przesyłanie studentom ofert pracy, organizację warsztatów kompetencyjnych czy promowania targów pracy.

Uczelnia, wspiera także studentów w zakresie korzystania z narzędzi wykorzystywanych w ramach kształcenia przy użyciu metod i technik kształcenia na odległość. Realizowane jest to za pomocą konsultacji dla studentów, a także bieżącej pomocy nauczycieli akademickich. Osoby, które są wykluczone cyfrowo, mogą korzystać z narzędzi w budynku Uczelni, poprzez korzystanie z infrastruktury biblioteki czy sal wykładowych.

Na kierunku filologia polska w ramach wsparcia organizacyjnego, studenci wybitni czy też studentki w ciąży, mogą otrzymać zgodę Dziekana z na odbywanie studiów w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów. IOS pozwala studentom, na indywidualne podejście do studenta, jak i indywidualizację procesu kształcenia zgodnie z zainteresowaniami naukowymi studenta. Uwzględnione jest również wsparcia materialne dla studentów wybitnych w postaci stypendiów wskazanych przez Ustawę. Ponadto, w Uczelni wprowadzono dodatkowe odznaczenia dla studentów oraz absolwentów jak medal „Wyróżniającemu się Absolwentowi PWSZ w Tarnowie” oraz dyplom uznania za wyróżnioną pracę dyplomową.

Uczelnia aktywnie wspiera różne dodatkowe formy aktywności studentów, a także uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych i integracyjnych organizowanych przez Uczelnię. Studenci mogą rozwijać swoje pasje także w zakresie sportu – aktywnie w tym zakresie działa Akademicki Związek Sportowy. Infrastruktura sportowa Uczelni jest dostosowana do potrzeb studentów i pozwala na rozwijanie pasji do sportu. To, na co należy zwrócić uwagę to fakt, iż osoby studiujące są gotowe i chętne do uczestnictwa w dodatkowych aktywnościach związanych z działalnością naukową. Studenci ocenianego kierunku wskazują, że nie każdy ma równe szanse na rozwój naukowy w Kole Naukowym działającym w ramach kierunku. Nie każdy student ma możliwość uczestniczenia w spotkaniach Koła oraz prowadzenia działalności naukowej w danym kole. Opiekun Koła nie dopuszcza do działalności w Kole studentów jednej ze specjalności. Tym samym, studenci nie są równo traktowani. **Rekomenduje się** umożliwienie udziału w ruchu studenckich kół naukowych wszystkim chętnym studentom ocenianego kierunku. Formy wsparcia na ocenianym kierunku są przystosowane do zróżnicowanych grup studentów ze względu na ich stan czy potrzeby. Wsparcie w procesie kształcenia dla osób z niepełnosprawnościami jest odpowiednie i wieloaspektowe. Studenci z niepełnosprawnościami, mają możliwość dodatkowych indywidualnych konsultacji z nauczycielami akademickimi, dostosowane zaliczenia do potrzeb. Na mocy Zarządzenia nr 58/2022 została określona działalność oraz zakres wsparcia studentów z niepełnosprawnościami przez Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych ANS

w Tarnowie. W Uczelni, realizowany jest również projekt pod nazwą „P-ełne W-sparcie S-tudentów Z niepełnosprawnością w Tarnowie”, który ma na celu poprawę dostępności Uczelni dla studentów i pracowników z niepełnosprawnością w ANS w Tarnowie oraz wprowadzenie zmian organizacyjnych, a także podniesienie świadomości i kompetencji pracowników uczelni z zakresu niepełnosprawności. W ramach wsparcia materialnego studenci mogą ubiegać się o stypendium dla osób z niepełnosprawnością czy zapomogę.

Studenci mają możliwość uczestnictwa w programie mobilności międzynarodowej Erasmus+ w celu realizacji studiów zagranicznych, praktyk oraz staży absolwenckich. Działania związane z programem mobilności koordynuje Dział Współpracy z Zagranicą oraz Uczelniane Centrum Kształcenia Ustawicznego. Uczelnia posiada rozszerzoną Kartę Uczelni Erasmusa na lata 2001-2027, jednakże jak wskazuje odsetek studentów wyjeżdżających nie ma na wyjazdy zainteresowanych w ramach ocenianego kierunku.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość składania wniosków do Rady Uczelnianej Samorządu Studentów, która przekazuje je do Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki, do Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia lub do innych właściwych dla danej sprawy organów. Jednakże, nie istnieje kampania informacyjna, która mogłaby wskazywać studentom ich prawa i obowiązki, jak również możliwość składania skarg i wniosków. Studenci ocenianego kierunku, nie mają świadomości w jaki sposób mogą dochodzić swoich praw, które wielokrotnie są naruszane przez poszczególnych nauczycieli akademickich. Studenci wskazują, iż nie czują wsparcia w poszczególnych jednostkach oraz nie czują się bezpiecznie na zajęciach. Studenci, zwracają uwagę, że osoby prowadzące zajęcia odnoszą się do nich bez szacunku, nie zapewniają im odpowiedniego wsparcia w procesie uczenia się, zajęcia są często odwoływane, a jeśli już się odbywają, to są prowadzone w nieprzyjemnej atmosferze. Studenci zwrócili uwagę, że czują się jakby byli „pionkiem” w grze nauczycieli akademickich między sobą. Zwrócono również uwagę na fakt braku odpowiedniego zaplecza dydaktycznego do prowadzenia zajęć. Na kierunku nie uruchomiono systemu anonimowego składania wniosków (mowa tu o systemowych rozwiązaniach, dających studentom możliwość bezpiecznego wypowiedzania się o przebiegu kształcenia). Samorząd Studentów, nie jest jednostką uczelnianą, która powinna być odpowiedzialna za takie kwestie. Przedmiot działalności Rady Samorządu Studenckiego ANS w Tarnowie, został określony w §4 Regulaminu Samorządu Studentów ANS w Tarnowie.

W Uczelni prowadzone są działania w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. W tym celu została utworzona „Strategia rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie na lata 2020-2025” zakładająca m.in. rozpowszechnienie w społeczności lokalnej idei równego dostępu niezależnie od wieku, płci czy sytuacji materialnej. Osoby naruszające postanowienia Strategii ponoszą odpowiedzialność przed komisjami dyscyplinarnymi. System ten nie działa skutecznie w odniesieniu do ocenianego kierunku.

Kadra administracyjna wspierająca proces kształcenia studentów na kierunku filologia polska jest niewystarczająco przygotowana do wsparcia i obsługi spraw studenckich. Pracownicy, mimo wielu szkoleń z zakresu obsługi spraw studenckich, nie są pomocni dla studentów. Nie udzielają podstawowych informacji, gubią i niszczą dokumenty, aby studenci nie dostali odpowiedzi na wnioski. W Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie działa Rada Uczelniana Samorządu Studentów, która spełnia ustawowe zadania – reprezentuje społeczność studencką w zakresie spraw studenckich, w tym socjalno-bytowych i kulturalnych. Uczelnia wspiera RUSS materialnie poprzez wydzielone środki na sprawy studenckie. Wsparcie RUSS przebiega także w zakresie organizacyjnych – Uczelnia przekazuje do dyspozycji Samorządu odpowiednio wyposażoną przestrzeń na potrzeby prac organów samorządowych. Przedstawiciele Samorządu są włączani do ciał kolegialnych. Studenci kierunku,

uczestniczą w Radach Programowych kierunku filologia polska. W ramach Rad, ich zadaniem jest opiniowanie programów studiów, analizowanie ankiet studenckich (których odsetek wypełnienia jest bliski zeru), akceptowanie zmian w programie studiów. Jednakże, jak sami studenci wskazują nie są odpowiednio przygotowani do zadań tego rodzaju, jak i nie mają świadomości w jakim czasie Rady Programowe się odbywają.

Akademia Nauk Stosowanych prowadzi ankietyzacje wśród studentów, jednakże odsetek wypełnianych ankiet studenckich jest bardzo niski. W ubiegłym roku akademickim żaden student nie wypełnił ankiet studenckich. Studenci podkreślają, że ich zdaniem ankiety nie są anonimowe i nie mają żadnego przełożenia na możliwe zmiany na ocenianym kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie studenci wskazują na nieodpowiednie przygotowanie kadry dydaktycznej jak i całej Uczelni, do problemów z którymi musi się ona zmierzyć. Studenci wskazują, częste odwoływanie zajęć, brak równości w ocenie studentów poszczególnych specjalności, braki w sylabusach. Procedury, za pośrednictwem których monitoruje się i ocenia poszczególne elementy wsparcia studentów nie funkcjonują w odpowiedni sposób. Większość spraw jak system skarg i wniosków, jako jednostka odpowiedzialna jest Samorząd Studencki. Skutkiem, braku dobrej organizacji w ramach kierunku są sformułowane zalecenia dotyczące zdiagnozowanych uchybień w ramach poszczególnych elementów ocenianego kierunku, które wymagają podjęcia pilnych działań doskonalących w tym zakresie. Studenci, nie otrzymują odpowiedniego wsparcia w procesie uczenia się, mają nierówny dostęp do rozwoju naukowego. Uczelnia nie uwzględnia zróżnicowanych potrzeb studentów, ponadto nie zapewnia dostępności nauczycieli akademickich w rozwoju społecznym i zawodowym. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z następujących uchybień 1) dla kierunku nie działa skutecznie mechanizm rozwiązywania konfliktów zarówno między nauczycielami akademickimi, jak i między nimi a studentami i między samymi grupami studentów; 2) dla kierunku nie działa skutecznie mechanizm antymobbingowy; 3) Studenci ocenianego kierunku nie otrzymują ze strony uczelni właściwego wsparcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

1. Zaleca się utworzenie jasnego systemu skarg i wniosków, bezpośrednio do jednostki uczelnianej Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie.

2. Zaleca się wdrożenie na kierunku w sposób skuteczny mechanizmów antymobbingowych oraz rozwiązywania konfliktów.
3. Zaleca się równe traktowanie studentów wszystkich specjalności.
4. Zaleca się odjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Zapewniony jest publiczny dostęp do jasnej, kompleksowej jak i aktualnej zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania oraz uczenia się na ocenianym kierunku. Ponadto, do publicznej wiadomości podane są informacje o warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia. Informacja o studiach jest dostępna w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Uczelnia, dba o dostęp do informacji nie tylko poprzez strony internetowe, ale również inne formy komunikacji jak na przykład media społecznościowe, w tym celu poszczególne jednostki mają również utworzone konta na platformach społecznościowych w celu lepszego i szybszego kontaktu z docelową grupą odbiorców jaką są studenci ocenianego kierunku.

Informacje, które są niezbędne dla studentów są zebrane na jednej stronie internetowej, na której dostępna jest zakładka dedykowana dla Katedry Filologii Polskiej, na której umieszczone są najważniejsze informacje takie jak, harmonogram roku akademickiego, regulamin studiów, aktualności, sylabusy, dyżury pracowników jak i dane kontaktowe do nich. Na stronie internetowej uczelni (w ramach Biuletynu Informacji Publicznej – BIP) dostępne są także inne regulaminy i dokumenty do pobrania oraz do wglądu związane z całym procesem rekrutacji i studiowania. Dodatkowo, strona internetowa odpowiada na potrzeby osób z niepełnosprawnościami w zakresie umożliwienia im nieskrępowanego korzystania ze strony internetowej.

Studenci, mają również możliwość dostępu do wersji drukowanej poszczególnych dokumentów w dziekanacie.

Jakość informacji o studiach podlega ocenie, w której uczestniczy Kierunkowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia. Prowadzone jest monitorowanie dostępności do informacji zgodnie z określonymi zasadami w tym zakresie. Uwagi co do funkcjonowania i jakości dostępu do informacji odnotowuje w Karcie kontroli dostępu do informacji o programach i warunkach ich realizacji i osiągniętych rezultatach. Studenci, nie uczestniczą w ocenie publicznego dostępu do informacji. **Rekomenduje się**, wprowadzenie głosu studentów do procedury oceny publicznego dostępu do informacji.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	TAK
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3.	Zasady rekrutacji	TAK
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	TAK

5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	TAK
7.	Aktualne programy studiów	TAK
8.	Sylabusy	TAK
9.	Kompletność sylabusów	TAK
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK
12.	Erasmus	TAK
13.	Most	TAK
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	TAK
15.	Harmonogram zajęć	TAK
16.	Regulamin studiów	TAK
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	TAK
19.	Biuro Karier	TAK
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	TAK
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	TAK

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Publikacja sylwetki absolwenta kierunku filologia polska w odniesieniu do poszczególnych specjalności ze wskazaniem zawodów, do których one przygotowują.	Odpowiednie dane znajdują się w publicznym dostępie dla kandydatów na studia, określają obszary aktywności zawodowej absolwenta.	zalecenie zrealizowane
2.	Uwzględnienie w informacjach dla kandydatów na studia aktualnego stanu prawnego w odniesieniu do przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu.	Opisy dotyczące uzyskiwanych uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela są poprawnie sformułowane, nie wprowadzają w błąd.	zalecenie zrealizowane

3.	Dostosowanie stron internetowych uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wzroku i słuchu.	Strony internetowe uczelni zostały odpowiednio zaktualizowane.	zalecenie zrealizowane
4.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.	Ww. działania wskazują na podjęcie skutecznych działań naprawczych.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Oдноśnie kierunku filologia polska w ANS w Tarnowie został powołany zespół, którego zadania odnoszą się do odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia. Zostały opracowane i są dostępne bieżące uregulowania dotyczące zasad projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Nie są one jednak stosowane w taki sposób, który pozwoliłby na skuteczną politykę pro jakościową przynoszącą efekty w obrębie ocenianego kierunku.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów, niemniej nadal dochodzi do sytuacji, w których kandydaci po przyjęciu na studia muszą prowadzić dalsze działania (interwencje, podania, spotkania), by np. doprowadzić do uruchomienia specjalności, z myślą o której rekrutowali się na studia i zostali na nie przyjęci. Problem ten wskazany podczas poprzedniej wizytacji ponowił się, co wskazuje na niepodjęcie w tym zakresie przez uczelnię skutecznych działań naprawczych.

Uczelnia wdrożyła mechanizmy oceny programu studiów, niemniej w przyjętym programie nie wychwytuje się błędów, nie aktualizuje się poszczególnych elementów składowych programu mimo uwidoczniionych błędów, braków lub dezaktualizacji.

Uczelnia podejmuje działania systemowe dotyczące przeglądu i doskonalenia programu studiów, ale są to działania błędne i przeciwnie skuteczne. Doprowadziły do podjęcia błędnych decyzji programowych, które skutkują nieuruchomieniem kształcenia na studiach pierwszego stopnia w roku akad. 2022/23. Uczelnia podjęła badania dotyczące otoczenia społeczno-gospodarczego oraz jego oczekiwań wobec kierunku, uzyskane dane (w badaniach focusowych, obarczonych z natury bardzo dużym ryzykiem uzyskania danych mylących), a także innych prac modernizacyjnych zaproponowała dla studiów drugiego stopnia nową specjalność (*redaktor i korektor tekstów*) dającej jednak bardzo wąskie kompetencje i nierokującej dla regionalnego rynku pracy (jedno duże wydawnictwo zatrudniające w tej chwili 5 redaktorów). Uczelnia powróciła do ewaluacji zajęć dydaktycznych (i innych elementów procesu dydaktycznego), ale dla kierunku filologia polska dane te w związku z granicznie nieistotną grupą respondentów (2 osoby z całej społeczności!) nie stanowią żadnego źródła informacji. Uczelnia nie podjęła żadnych skutecznych działań, by zachęcić studentów do udziału w ewaluacji. Uczelnia nie podejmuje działań, które pozwoliłyby na uzyskanie miarodajnych danych dotyczących niepokojącego zjawiska, jakim jest niepodejmowanie studiów przez zrekrutowanych kandydatów (szczególnie w odniesieniu do naboru na rok 2022/23, który rokował uruchomieniem kształcenia). Uczelnia nie ma orientacji w powodach rezygnacji kandydatów, którzy jednak brali pod uwagę studiowanie filologii polskiej w ANS w Tarnowie i w ostatniej chwili z tej możliwości zrezygnowali.

Uczelnia, reagując na zalecenia, ale też spostrzeżenia zawarte w raporcie z poprzedniej wizytacji, prowadzi w efekcie reaktywną i destabilizującą politykę wobec kierunku (przykładem może być to, że w obliczu wskazanego nieuwzględniania głosu reprezentantów otoczenia społeczno-gospodarczego uczelnia wskazuje, że obecnie kilkanaście zajęć w programie studiów to realizacja oczekiwań reprezentantów otoczenia społeczno-gospodarczego). Takie zdarzenia wynikają z traktowania otoczenia jako zasobu recenzenckiego lub klienckiego, nie zaś jako środowiska partnerskiego, które współpracuje przy kształtowaniu koncepcji i oferty programowej kierunku.

Nie funkcjonuje spójny system badania progresu studentów (uwagi w kryteriach powyżej np. dotyczące ulokowania efektów ze standardu kształcenia nauczycieli, zapisów w zasadach rekrutacji na studia drugiego stopnia i uzupełniania przez studentów braków w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia filologii polskiej, problem lektoratów języków obcych i gwarantowanych w efektach uczenia się poziomów biegłości językowej). Podobnie nie działa w sposób skuteczny system monitorowania procesu dyplomowania.

Na kierunku widoczny jest duży odpływ studentów, szczególnie na początku kształcenia. W roku akad. 2022/23 na drugim roku studiów pierwszego stopnia studiuje tylko 6 osób. Uczelnia nie podejmuje prac nad monitorowaniem problemów w odniesieniu do retencji, nie zna przyczyn rezygnacji, nie wdraża działań naprawczych w tym zakresie.

W obrębie polityki jakości kształcenia mieszczą się również kwestie relacji ze studentami, komfortu i bezpieczeństwa pracy studentów, właściwych relacji w środowisku rówieśniczym i profesjonalnym.

Uczelnia mimo świadomości trwającego od ponad roku bardzo poważnego konfliktu zarówno między studentami, jak i między studentami i nauczycielami akademickimi nie podjęła żadnych skutecznych działań naprawczych, by konflikty te rozwiązać.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej ocenie zewnętrznej. Podczas poprzedniej oceny, która skutkowała wydaniem akredytacji z okresem obowiązywania skróconym do dwóch lat, ujawniono w odniesieniu do kryterium 10 następujące wady systemu jakości: wyłącznie formalny status zespołu odpowiedzialnego za monitorowanie programu studiów i politykę jakości; nieprowadzenie opartej na miarodajnych źródłach i z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi oceny programu studiów; pomijanie w pracy nad oceną koncepcji kształcenia i programu studiów interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych; brak ewaluacji zajęć; brak monitoringu i wykorzystywania w polityce jakości opinii dotyczących polityki kształcenia, oferty specjalności i zmienności tej oferty; brak reakcji na oderwanie od kontekstu funkcjonalnego i praktycznego w zakresie wiedzy, kompetencji i umiejętności w szczególności w procesie dyplomowania.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Wdrożenie systematycznej kompleksowej oceny koncepcji kształcenia i programu studiów opartej na miarodajnych źródłach i narzędziach oceny.	Uczelnia podjęła częściowe kroki, by wdrożyć ocenę koncepcji i programu studiów, ale nie oparła jej na miarodajnych źródłach i nie wykorzystwała odpowiednich narzędzi oceny. Uczelnia nie bada odpowiednio potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego (które np. wnioskowało i wnioskuje o komponent medialny w kształceniu polonistycznym, a Uczelnia specjalności powiązane z komunikacją społeczną i medialną zlikwidowała), nie monitoruje w sposób skuteczny skali retencji oraz niepodejmowania studiów przez zrekrutowanych kandydatów, podjęła próby badań w obrębie społeczności studentów kierunku (śladowa responsywność ankiet ewaluacyjnych), wciąż jednak polega na wynikach przygodnie zrealizowanych i częściowo wprowadzających w błąd badań.	zalecenie zrealizowane

2.	Zaangażowanie do oceny koncepcji kształcenia i programu studiów w skuteczny dla kierunku sposób interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.	Uczelnia podjęła działania, by zaangażować do oceny koncepcji kształcenia i programu studiów w skuteczny dla kierunku sposób interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Pominęła jednak głos części interesariuszy wewnętrznych. Ograniczenie kierunku na studiach pierwszego stopnia do specjalności <i>nauczycielskiej</i> spowodowało nieuruchomienie kształcenia w roku akad. 2022/23.	zalecenie zrealizowane
----	---	---	------------------------

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia podjęła przegląd programu studiów, który uwzględnia wszystkich interesariuszy, nauczycieli akademickich, studentów, reprezentantów otoczenia społeczno-gospodarczego. Wciąż jednak nie są oni odpowiednio angażowani do prac nad przeglądem programu w sposób systemowy i regularny. System zapewniania jakości kształcenia na uczelni w odniesieniu do kierunku filologia polska nie jest skuteczny i nie działa w sposób należyty. Uczelnia nie wprowadziła skutecznych narzędzi, by monitorować retencję studentów, badać przyczyny niepodjęcia studiów przez zrekrutowanych kandydatów, dopasowanie oferty kształcenia do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego z jednej strony, a zainteresowań i ambicji lokalnej młodzieży z drugiej strony. System jakości kształcenia jest niefunkcyjny i nie pozwala w sposób skuteczny realizować wymagań formalnych stawianych kierunkom prowadzonym na profilu praktycznym, w tym w odniesieniu do specjalności nauczycielskiej. System jest nieskuteczny, gdyż mimo deklarowanych działań kontrolnych uczelnia nie reaguje na błędy formalne i merytoryczne (w efektach uczeni się dla kierunku, dla zajęć i grup zajęć, w sylabusach, metodach weryfikacji efektów uczenia się), a także w procesie dyplomowania. Przyjęte rozwiązania mające wspierać praktyczny aspekt przygotowywanych prac okazują się nieskuteczne.

Uczelnia nie wykorzystuje odpowiednich i skutecznych narzędzi do zapewnienia wszystkim studentom odpowiednich warunków studiowania: równych, bezpiecznych i zapewniających komfort emocjonalny. Nie uruchamia odpowiednich procedur, instancji i nie korzysta z narzędzi, które pozwalałyby na skuteczne rozwiązywanie konfliktów pomiędzy nauczycielami akademickimi, pomiędzy nauczycielami akademickimi a studentami oraz pomiędzy grupami studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

1. Zaleca się wdrożenie dla ocenianego kierunku systemowych, kompleksowych i skutecznych mechanizmów przeglądu, aktualizacji i udoskonalania programu studiów.
2. Zaleca się pełne wdrożenie polityki jakości funkcjonującej na Uczelni w odniesieniu do kierunku.
3. Zaleca się wdrożenie skutecznych mechanizmów antymobbingowych i rozwiązywania konfliktów.
4. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

...

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226);
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 661);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218);
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. z późn. zm. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.;
9. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 890).

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy

i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadre do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl